

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសុខាភូន

ក្រសួងសុខាភូន នគរបាល
និងក្រសួងសុខាភូន នគរបាល
និងក្រសួងសុខាភូន នគរបាល

ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ក្រសួងសុខាភូន នគរបាល នាយកដ្ឋានអនុប្រធានបទ និង នគរបាល

ក្រសួងពេទ្យនគរបាល

សេចក្តីផលិត

នៅក្នុងប្រទេសកម្មដា អង្គបណ្ឌិតដាក់ច្រើនធ្វើការនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ បុគ្គលិករបស់រដ្ឋ ឯកជន និងអង្គការក្រោរដ្ឋាភិបាល ហើយខ្លះទៀតធ្វើការចូរក្រោរដ្ឋាភិបាល និងគ្រឹះសាន់អប់រំនានា។

ផែងបណ្តុះតាមដែលអនុវត្តការងារនៅក្នុងទីកន្លែងណាក់ដោយ ត្រូវតែគោរពតាមវិធាន បទបញ្ហា និងបទជាន់វិធានដើម្បី: ដូចដែលបានចែងដោយក្រសួងសុខភីបាល និងគណៈត្រូវពេញកម្ពុជា ពួកគេត្រូវមាន និងអនុវត្តចំណោះដើម្បីបង្កើតសាស្ត្រជាមួលជាន់ ដើម្បីបំពេញត្រូវនាទីរបស់ពួកគេដោយបាន ត្រូវម៉ោង និងដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលនិស្សិតពេញ និងអ្នកដែឡេតា ពួកគេត្រូវអនុវត្តដឹងដៃនេះ សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍន៍វិធានដើម្បីជាបន្ទុ សំដេចថែរក្សា និងលើកកំពស់សមត្ថភាពជាភាសា និងការអនុវត្តន៍របស់ខ្លួន។

ก. เคลลบ์ណັດໃນການກໍ່ມາຕໍ່ກ្រບຂណ្ឌສະຫຼຸກາຕສູລ

ក្របខណ្ឌនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងជាបច្ចេក សម្រាប់ការប្រឡងចេញថ្វាក់ជាតិរបស់នឹងឈ្មោះថ្វាក់ ដួងបណ្តិតដើលទីបន្ទាប់ការសិក្សាមកពីសាលាថេឡុយទាំងដួងនិងឯកជនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ គេអាចប្រើក្របខណ្ឌនេះដើម្បីអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាសម្រាប់គុំសិក្សាតាមដើលនាំទៅការ បញ្ចប់ការសិក្សាថ្វាក់ដួងបណ្តិតផ្សេងៗដើម្បីជួយបានមួយសម្រាប់អភិវឌ្ឍការបណ្តោះ

¹ Competency

² Core Competency Framework

³ General Practitioner

បណ្តាលកម្មិតខ្ពស់ប្រការអប់រំនកទេសនៅក្នុងផ្ទៃកដៃសាស្ត្រ និង ដើម្បីចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ សម្រាប់ប្រកបវិធានដីរោង ផ្ទៃកដៃសាស្ត្រនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

2. បែបបទនៃការអភិវឌ្ឍ ក្របខណ្ឌសមត្ថភាពស្ថិស្ថ

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយគណៈកម្មាធិការប្រឆ្លងខ្សោក់ជាតិ ដែលរួម
មានដំណឹងបណ្តីតនិងសាស្ត្រាថ្មី មកពីសកលវិទ្យាល័យសាធារណៈនិងឯកជនភ្នំប្រទេសកម្ពុជា
ដើរកនាំដោយប្រធានមួយឱ្យបមកពីក្រសួងសុខាភិបាល (សូមម៉ែនខែសម្ដែនទី១៩៖ សមាសភាព
ក្រុមការងារដំណឹងសាស្ត្រា)។ ក្រុមការសំបស់រូបរាង ដែលបង្កើតឡើងដោយគណៈកម្មាធិការប្រឆ្លងខ្សោក់ជាតិ និង ដើរកនាំដោយរដ្ឋលេខាធិការមួយឱ្យប
នៃក្រសួងសុខាភិបាល (សូមម៉ែនខែសម្ដែនទី២៤៖ សមាសភាពគណៈកម្មាធិការសំបស់រូបរាង)។

ការអភិវឌ្ឍបច្ចនាន់: ដោកលើមួលដានខាងក្រោម៖

- ការពិនិត្យឡើងវិញ លើក្របខណ្ឌសមត្ថភាពស្អែល របស់ត្រួយព្យាបាលដំឡើទូទៅ នៅតាមបណ្តាប្រធៃែសម្បយចំនួន ដូចជា អ្នក្រោលី កាលាងជាប្រើប្រាស់ពីនេះ ចក្ខភពអង់គ្លេស និងសហរដ្ឋអាមេរិក។
  - លក្ខណៈវំពិនិត្យទុករបស់ត្រួយព្យាបាលដំឡើទូទៅ(សូមមេត្តិលខបសម្បែនទិន្នន័យ)
  - ចំណោះដើង និងបទពិសោធន៍ជាក់ស្តីងរបស់សមាជិកក្រោមការងារដែលបានចូលរួម និងកម្មវិធីសិក្សាស្ថាដាររបស់ក្រសួងសុខភាពបាលសម្រាប់ថ្នាក់ដៃប្រហែលិត។

⁴ Technical Working Group

⁵ Steering Committee

គោលបំណងដូចត្រូវ និងមានទម្រង់តែម្មយាតា ឯកសារនេះបង្ហាញពី សមត្ថភាពស្តូលអប្បបរិមាសម្រាប់គ្រួយព្យាបាលដំឡើទៅ នៅពេលបញ្ចប់កម្មវិធីសិក្សាតាក់អង្គបណ្តុត ក្នុងការធ្វើលំការថា និងព្យាបាលដំឡើប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

គ. រចនាសម្រេចបស់ក្របខណ្ឌ

ក្របខណ្ឌសមត្ថភាពស្តូលនេះកំណត់ពី ចំណោះដឹង⁶ដែលគ្រួយព្យាបាលដំឡើទៅគ្រួយចេះដំនាថ្មី⁷ណាយកគេគ្រួយមាន ព្រមទាំង អកប្បរិយាណិងតិយាបច⁸ណាយកដែលពួកគេគ្រួយប្រកាស់យក ក្នុងការប្រកបវិធានីរៈប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។

ក្របខណ្ឌក្នុងឯកសារនេះ រួមមានចិត្តកច្ចម្យង គឺ (១)មូលដ្ឋានតីវិកាសាស្ត្រសម្រាប់ការប្រកបវិធានីរៈដៃដីសាស្ត្រ (២)ការធ្វើលំដោកពិនិត្យព្យាបាលដំឡើ និង (៣)តិយាបចវិធានីរៈ និងបុគ្គល។

ឯកសារនេះ គួរគ្របានចាត់ទុកជាដាចេកសារសេវាអ្នកប្រើប្រាស់^៩ម្មយាតា ដែលគ្រួយគេរំពីនិងបានការកែលអង្គប្រចាំ។ ដូច្នេះគោលការពិនិត្យឡើងវិញនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឲ្យបានឡើងទាត់ ជារៀងរាល់ឆ្នាំនៅក្នុងឆ្នាំបីប្រចាំឆ្នាំដើម្បីនិងជាមុនឲ្យបាននាយករៀបសនិងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ហើយបន្ទាប់មកឡើតធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរៀងរាល់បីឆ្នាំម៉ោង ដើម្បីអាយុសម្រែបតាមការអភិវឌ្ឍន៍នៃដៃដីសាស្ត្រ និងស្ថិតិភាពរិះនៅក្នុងប្រទេស។

គ្រប់ដំឡើកនិងស្ថិតិភាពសាស្ត្រទាំងអស់ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ កំណត់ពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់និស្សិតដៃដីសាស្ត្រដែលទីបញ្ចប់ការសិក្សាលើក្រួយប្រលងចេញផ្សាយកំណត់ ដើម្បីទទួលបាននូវ សញ្ញាប័ណ្ណប្រកបវិធានីរៈ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

⁶ Knowledge

⁷ Skills

⁸ Attitude and Behaviors

⁹ Living document

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម.....	1
ក. គោលបំណងនៃការកំណត់ក្របខណ្ឌសមត្ថភាពស្អុល.....	1
ខ. បែបទនៃការអភិវឌ្ឍ ក្របខណ្ឌសមត្ថភាពស្អុល.....	2
គ. ចំនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្របខណ្ឌ	3
ជំពូកទី១៖ មូលដ្ឋានត្រីវិក្សសាស្ត្រសម្រាប់ការប្រកបវិធានីរោងសាស្ត្រ	5
ក. វិក្សសាស្ត្រ ដីវិធានីសាស្ត្រ (Biomedical Sciences)	5
ខ. វិក្សសាស្ត្រវិយាមច (Behavioural Sciences).....	6
គ. សុខភាពសាធារណៈ (Public Health)	6
យ. ព័ត៌មាន និងការប្រាស់យោទាក់ទង (Information and Communication)	7
ឯ. ការរៀបចំ គ្រប់គ្រង និងស្រាវជ្រាវ (Organization, Management and Research)	7
ជំពូកទី២៖ ការផ្តល់សេវាដំឡើងបានដីឡើង	8
ក. គោលការណ៍ឡើងនៃការធ្វើពេទ្យវិនិច្ឆ័យនិងប្រាស់យោទាក់ទង.....	8
ខ. ទម្រង់ការ ធ្វើពេទ្យវិនិច្ឆ័យ (Diagnostic Procedures)	8
គ. ដែនការប្រាស់យោទាក់ទង (Management Plan)	11
ឯ. ការថែទាំប្រាស់យោទាក់ទង (Patient Management)	11
ជំពូកទី៣៖ វិយាមចវិធានីរោងសាស្ត្រ: និង វិយាមចដ្ឋាល់ខ្លួន.....	15
ក. ការប្រតិបត្តិ ប្រកបដោយ វិធានីរោង: តាមច្បាប់ និង ក្រមសីលិចម	15
ខ. ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិធានីរោង:បន្ទ (Continuing Professional Development)	16
គ. ការវិភាគលើតិចលើក ការស្រាវជ្រាវ និងការបណ្តុះបណ្តាល	17
យ. ការប្រាស់យោទាក់ទង (Communication)	17
ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖ សមាសភាពក្រុមការដោយរោងសាស្ត្រ	19
ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ សមាសភាពគណៈកម្មការសំបែកស្ថាប	20
ឧបសម្ព័ន្ធទី៣៖ លក្ខណៈសម្រួលិះបែកប្រុះព្រឹត្តការបានដីឡើង	21
ឧបសម្ព័ន្ធទី៤៖ មូលដ្ឋានវិក្សសាស្ត្រសំរាប់ការអនុវត្តន៍វិធានីរោងសាស្ត្រ	23
ឧបសម្ព័ន្ធទី៥៖ មាតិការសមត្ថភាពសម្រាប់ការពិនិត្យប្រាស់យោទាក់ទង	26
បញ្ជីកសារយោង	45

ចំពូកទី១៖ អ្នកនាយកសាស្ត្រសម្រាប់គារប្រតបដទៃន័យ (Scientific Foundations for Medical Practice)

ត្រូវពេញរាជាណដំឡើងទៅក្នុង ត្រូវមាន ចំណោះដឹងអង្គភាពស្ថាបន្ទូលដ្ឋាន ដើម្បី ផ្តល់ការពិនិត្យរាជាណដំឡើងមាន ប្រសិទ្ធភាព និង សុវត្ថភាព។

ក. វិទ្យាសាស្ត្រ អង្គភីរោង (Biomedical Sciences)

វិទ្យាសាថ្មីដែលជីសាថ្មី មាន កាយវិភាគវិទ្យា (anatomy) ជីវិធម៌វិទ្យា (biochemistry) ជីវិទ្យា (biology) ពន្លឹវិទ្យា (genetics) ជាលិកវិទ្យា (histology) អុមុយណ្ឌវិទ្យា (immunology) មិត្ត ជីវិទ្យា (microbiology) គាបារូបត្ថម្ភ (nutrition) ពោតវិទ្យា (pathology) ពោតសរីវិទ្យា (pathophysiology) ប្រាម៉ែកវិទ្យា (pharmacology) និង សរីវិទ្យា (physiology)។

គ្រឿងក្រោមពាណិជ្ជកម្មទៅអនុវត្តចំណោះដើម្បី វិភាគសាស្ត្ររៀបចំដឹសាស្ត្រដើម្បី

១. ពន្យល់អំពីចេនាសម្ព័ន្ធជម្រាបស់មនុស្ស និងតួនាទីរបស់កា
  ២. ពន្យល់អំពីមូលដ្ឋានវិញ្ញាសាស្ត្រសម្រាប់ការបេភ្នាក់ដីដែលផ្តល់ជូនបញ្ចប់
  ៣. បំភើពីការធ្វើសយកនូវការអង់គ្លេសវិភាគដៃដីសាស្ត្រ¹⁰សម្រប សម្រាប់ករណីតីនឹងដែលផ្តល់ជូនបញ្ចប់ដោយធ្វើកលី៖ (i) អត្រាប្រហែលក្នុងនៃជីវិត (ii) ភាពដែលអាចព្យាពាលភាពដែលអាចធ្វើឡាន និង ភាពដែលអាចចូលទៅទួលយកនូវការព្យាពាល¹¹ ព្រមទាំង (iii) ភាពបន្ទាន់ក្នុងការព្យាពាល
  ៤. ពន្យល់អំពីគោលការណ៍បង្កើតដែលនឹងបញ្ចប់ទេសអង់គ្លេសវិភាគទាំងនេះ:
  ៥. ធ្វើសយកវិធីព្យាពាល និងបង្កើតសម្របសម្រាប់ជីវិតដែលផ្តល់ជូនបញ្ចប់ ព្រមទាំង ពន្យល់ពីសកម្មភាព និងហានិភ័យរបស់វិធីទាំងនេះ:
  ៦. បង្ហាញពីចំណោះដើម្បីអំពីសកម្មភាពទិសចំ: របៀបព្យាពាល¹² និងចលនសាស្ត្រ¹³នៃទិសចំ ដល់ខាននិងអនុរកមួនិសច¹⁴ រួមទាំងការព្យាពាលដោយិសចច្រើនមុខ ការព្យាពាល ដោយមានរយៈពេលយុរី និងមិនមានដៃបញ្ជា ព្រមទាំងអនុពលនៃការប្រើិសចល់ ប្រជាធិបតេយ្យដែលដាក់ការសាយកាយនូវភាពស្អាត់នៃអង្កើបីយុទ្ធឌីក។

¹⁰ Investigation:

¹¹ Treatability, feasibility and accessibility of treatment

¹² Therapeutics

¹³ Pharmacokinetics

¹⁴ Drug side effects and interactions

៧. ធ្វើការសង្គតច្បានត្រីមត្រូវលើភេទសញ្ញាតិនឹក និងធ្វើការវិភាគទិន្នន័យតិនឹកច្បានត្រីមត្រូវដើម្បី

២. វិទ្យាសាស្ត្រពិយាបថ (Behavioural Sciences)

១. ពន្យល់អំពីវិយាបចធម្ពារបស់មនុស្សក្នុងកំវិតបុគ្គល និង ក្នុងកំវិតសង្គម
  ២. ពិភាក្សាតីគោលគំនិតបែបសង្គម ចិត្តវិទ្យាចំពោះសុខភាព និងការមានជំនួយ
  ៣. អនុវត្តក្របខណ្ឌក្រឹមស្តីនៃចិត្តវិទ្យានិងសង្គមវិទ្យាដើម្បីពន្យល់ពីចម្លើយតបដោយនៅនៃបុគ្គលក្រុម និងសង្គមចំពោះជំនួយ
  ៤. ពន្យល់អំពីកត្តាសង្គម និងចិត្តសាស្ត្រដែលធ្វើឡើមានជំនួយ ការវិផ្តើនៃជំនួយ និងដោតជំនួយ នៃការព្យាបាល
  ៥. ពិភាក្សាមំពីទិន្នន័យសង្គម និងចិត្តសាស្ត្រនៃការឆ្លាស់បញ្ហាពិយាបចធ និងភាពជាប់លាប់ក្នុងការព្យាបាល
  ៦. កំណត់យុទ្ធសាស្ត្រត្រីមត្រូវសម្រាប់ព្យាបាលអ្នកជំនួយដែលមានបញ្ហាភ្លេន ការបង្ករគ្រោះថ្នាក់រោងចាយនិង¹⁵ ព្រមទាំង វិយាបចធប្រយោមនិងការផែនដើរ និង ការមោកថាម្មាយ។

គ. សុខភាពសាធារណៈ (Public Health)

គ្រូពេទ្យព្រាទាលដំឡើងទីមានចំណោះដឹងផ្តុកសុខភាពសាធារណៈ និងផ្តល់សាស្ត្របង្ការ ជា
អាជីវចំណោះដឹងផ្តុកអេតិដែមីសាស្ត្រ បញ្ហាសុខភាពប្រជាធិបាល និងកត្តាកំណត់បញ្ហាសុខភាព
គ្រោះមហាលក្ខយ និងបញ្ហាសុខភាពសកលដើម្បី៖

១. អប់រំអ្នកដំឡើង និងសាច់ញាតិស្តីពីកត្តាកំណត់នៃដំឡើង ការលើកកម្មស់សុខភាព ការបង្ហាញ ដំឡើង និងជួយអ្នកដំឡើងច្បាក់អនុវត្តយោបច្ចេ
  ២. ចូលរួមក្នុងការអង្វិតតាមដាន និងស្រាវជ្រាវដំឡើងតាមការណែនាំបេស់ក្រសួងសុខភាពបាល
  ៣. ធ្វើការបង្ហាញដំឡើងកម្រិតបឋម កម្រិតទី២ និងកម្រិតទី៣
  ៤. គ្រប់គ្រងការថែទាំសុខភាពសម្រាប់បុគ្គល និងសហគមន៍
  ៥. អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រសុខភាពសាធារណៈ និងយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ទូយគ្រោះម្នាក់ និងបង្ហាញ ដំឡើងសម្រាប់អ្នកដំឡើងម្នាក់។ និងសហគមន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

15 Self-harm

៦. បង្ការ និងទទួលប់ស្ថាក់ការចេញដោត និងជិះផ្តល់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យប្រជីវិក និងសហគមន៍
៧. កត់ត្រា និងរកយករាល់អំពីជិះផ្តល់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យប្រជីវិក និងលក្ខខណ្ឌជិះផ្តល់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យប្រជីវិក និងសហគមន៍
ការណែនាំដោយក្រសួងសូមភាព។

យ. ព័ត៌មាន និងការប្រាស់ប្រើប្រាស់ (Information and Communication)

១. ទាញយកប្រយោជន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពី កំពូទ័រ និងប្រព័ន្ធដែលមានដើម្បីត្រួមទាំងការរក្សាទុក និងស្រាវជ្រាវយកពីមានមកប្រើ
  ២. ចូលទៅប្រភពពីមាន និងប្រើពីមានដែលពាក់ព័ន្ធដោយជាប់ទាក់ទងនឹងការដៃទាំងប្រាស់ខ្លួន ការបេកកម្មស់សុខភាព ការផ្តល់ជំនួយ និងពីមានដល់អ្នកដំនឹង ព្រមទាំងការស្រាវជ្រាវ និងការអប់រំ
  ៣. អនុវត្តការស្រាវជ្រាវត្រូវកិត្តិក និងសុខភាព និងផ្តល់ជំនួយបេកតំបន់នៃការស្រាវជ្រាវ។

ជ. ការរៀបចំ និងសារព័ត៌មាន (Organization, Management and Research)

ត្រូវពេក្យព្រាតាលដំឡើងទៅ មានចំណោះដឹងមួលដ្ឋានស្តីពីគោលការណ៍ និងវិធីសាស្ត្រប្រារដ្ឋាន សុខភាពដើម្បី

៩. បកស្រាយលទ្ធផលនៃភោគនិតិថ្លែយដែលពាក់ព័ន្ធ ការព្យាករណ៍លក្ខណៈភោគទុកជាមុន និងការព្យាបាលសាកល្បែង ការសិក្សាបែបគុណភាពនិងបរិមាណដីឡើតផ្ទចដែលបាន រាយការណ៍នៅក្នុងប្រើស្តីផែងសាថ្រ្យ និងវិទ្យាសាថ្រ្យ
  ១០. បង្កើតសំណួរស្រាវជ្រាវសមញ្ញដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការស្រាវជ្រាវសុខភាព និងតាក់វិធានការ សិក្សាសម្របដើម្បីដោះស្រាយបញ្ញា
  ១១. អនុវត្តន៍របកគំរូដំបូងដើម្បីផ្តើមស្តីឈើស្តីដែលបែកឡើងដោយបញ្ញាត្រឹមការកំណត់លាក់។
  ១២. អនុវត្តក្រមសិលជម និងអភិបាលកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធនិងការស្រាវជ្រាវផែងសាថ្រ្យ។

មាតិក¹⁶សមត្ថភាពស្អែល នៃ មូលដ្ឋានវិញ្ញាសាល្ទសំរាប់ការអនុគត់និងផ្តល់ជោគជ័យ មានចែងក្នុង ខបសម្បន្តទី៣៦

16 Content

ចំណុទទិន្នន័យ និងការបោគល់ពេលវេលាដែលត្រូវបានដោះស្រាយ

(Provision and Management of Patient Care)

ផ្នែកនេះ ទាក់ទងនឹងតួនាទីរបស់គ្រូពេទ្យដែលជាមួកដែលបានដោះស្រាយថា គ្រូពេទ្យ ព្យាបាលដែលដោះស្រាយទៅអនុគតុនូវដំណើរការធ្វើការ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សិនសម្រប ដើម្បីផ្តល់សេវាឌែលបានដោះស្រាយ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សុវត្ថិភាព និង គ្រប់គ្រង ដោយ។

ក. គោលការណ៍ទូទៅនៃការធ្វើការ និងប្រកបដោះស្រាយ

(General Principles of Diagnostic and Therapeutic for GP)

១. ការធ្វើសវិស និងប្រើប្រាស់ទម្រង់ការត្រួតពិនិត្យបានត្រឹមត្រូវ និងសម្រប
២. ការអនុគត់ ប្រសើសំការអេង្គតវិភាគដោយផ្តូកលើគោលការណ៍ណែនាំប្រុងប្រែងការងារ
៣. ការទទួលយល់ព្រមទាំងផ្តល់អ្នកដែនីដែលគ្រប់ព្យាបាលដូចជាមួននូវពេតិមានសម្រាប់ទម្រង់ការ អេង្គតស្រាវជ្រាវ និងព្យាបាល
៤. ការធានាលូមានអគ្គសញ្ញាណអ្នកដែនីត្រឹមត្រូវ
៥. ការរៀបចំអ្នកដែនីសម្រាប់ការអេង្គត វិភាគដែនីដោយសម្រប និងដោយផ្តូកលើពេតិមានគ្រប់គ្រាន់
៦. ការប្រាប់លទ្ធផលនៃការអេង្គតវិភាគ និងការព្យាបាលដល់អ្នកដែនីប្រុមគ្រូសារ
៧. ការបកប្រាយអំពីរបាយការណ៍ប្រុងប្រែងនៃការអេង្គតវិភាគ
៨. ការផ្តល់ពេតិមានត្រឹមត្រូវ និងប្រជាសាស្ត្រដែលចាំបាច់ទាំងអស់នៅក្នុងទម្រង់ស្រីសំវិភាគ
៩. ការលាងដោឡូលាចន្តោត
១០. ការប្រើប្រាស់សម្ងាត់សម្រាប់ការពារង្វាល់ខ្លួន
១១. ការបង្ការការផ្តល់ការពិនិត្យប្រកបដោះស្រាយ និងព្យាបាល
១២. ការពារៈបោលការកសំណាល់ត្រឹមត្រូវ មួល និងសម្ងាត់ដោយសុវត្ថិភាព។

ខ. ទម្រង់ការ ធ្វើការ និងប្រកប (Diagnostic Procedures)

គ្រូពេទ្យព្យាបាលដែនីទូទៅអនុគតុនូវទម្រង់ការធ្វើការ និងប្រកបដោះស្រាយ ដែលរួមមាន៖ ការសាកសុរប្រតិដែនី ការពិនិត្យដែនី ការអេង្គតវិភាគដែនី ការធ្វើការ និងប្រកបដោះស្រាយ ហើយនឹង ដែនការព្យាបាលដែនី។

១. ការសាកស្អាប្រភេទជីវិ៍ (History Taking)

គ្រូពេទ្យព្យាពាលដំឡើទៅ សាកស្អាប្រភេទជីវិ៍នៃជីវិ៍ រួមទាំងប្រភេទគ្រូសារនិងសង្គម តាមរយៈការសាកស្អាប្រភេទជីវិ៍ និងក្នុងករណីចាំបាច់តាមរយៈការសាកស្អាប្រភេទគ្រូសារបុអ្នកថែទាំ ដោយហូតចំណាំ មានរបៀប និងប្រយ័ត្នប្រយែង។

២. ការពិនិត្យការងារ និងស្ថានភាពផ្ទះចិត្ត (Physical and Mental State Examination)

គ្រូពេទ្យព្យាពាលដំឡើទៅ ធ្វើការពិនិត្យការងារ និងស្ថានភាពផ្ទះចិត្ត ដោយយកចិត្តទុកដាក់ប្រុងប្រយ័ត្ន ឬនិងមានលក្ខណៈដោយព័ត៌ម្ន។

- ការពិនិត្យការងារ៖ ការស្វាប់ ការស្វាប និង ការគោះ ការពិនិត្យខ្សែកត្រាប៉ែកប្រមុះ និង បំពាក់ក ការពិនិត្យសរុសប្រសាធារ (ឧទ.ពិនិត្យreflexes) ការពិនិត្យពេតខាងក្នុង (សម្រាប់ ស្រី) ការពិនិត្យចុងពោះផ្លូវជំបូរនូចទុក
- ធ្វើការរាស់ផែនសញ្ញាដីវិត (vital signs)៖ ការយកសីតុណ្ហភាព ដីពច្ឆ សម្ភារិយាម ចង្កាក់ដោយ

៣. ការអេដ្ឋិតវិភាគជីវិ៍ (Patient Investigation)

គ្រូពេទ្យព្យាពាលដំឡើទៅ ប្រើប្រាស់បែបទសមប្រសបដាចំបាច់មួយចំនួន ដើម្បីអេដ្ឋិតវិភាគជីវិ៍ និងធ្វើពេតវិនិច្ឆ័យ ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងរាស់ផែន និងកត់ត្រានៃបេកតំបែក។

៣.១ ការអេដ្ឋិតវិភាគដោយផ្តុកលើមន្ត្រីរិសោធន៍ (Laboratory-based Investigations)៖

គ្រូពេទ្យព្យាពាលដំឡើទៅ មានសមត្ថភាព

-កំណត់រកមើលលក្ខណៈនិងស្ថានភាពជីវិ៍ ដែលតម្រូវការដោយធ្វើការអេដ្ឋិតវិភាគដោយផ្តុកលើមន្ត្រីរិសោធន៍ ដើម្បី: គិមិវិទ្យា (biochemistry) លោហិតិវិទ្យា (hematology) មិក្រិនិវិទ្យា (microbiology) ពេតវិទ្យា (pathology) កោសិកវិទ្យា (cytology) ពន្លឹវិទ្យា (genetics) អិមួយណិវិទ្យា (immunology) វិសាលណិវិទ្យា (virology) និង វិសិទ្ធិវិទ្យា (toxicology) តាមដែលមាន

-ព្រមទាំងធ្វើការយករក្សាត់វិភាគដើម្បីធ្វើការអេដ្ឋិតវិភាគរកមួលហោតុជីវិ៍ ទៅតាមការចាំបាច់។

៣.២ ការអេដ្ឋិតវិភាគដោយផ្តុកលើវិទ្យសាស្ត្រ (Radiological Investigations)

គ្រូពេទ្យព្យាពាលដំឡើទៅ មានសមត្ថភាព កំណត់រកមើលលក្ខណៈនិងស្ថានភាពជីវិ៍ ដែលតម្រូវការដោយធ្វើការអេដ្ឋិតវិភាគដោយផ្តុកលើវិទ្យសាស្ត្រ ជាអាទិ ការចែតស្អាត ការចែតពោះ និង ការចែតផ្តើម ដោយការស្វើអិច។

៣.៣ ការអេង្ហតវិភាគភីនិក (Clinical Investigation)

គ្រឿទម្រួយព្យាបាលដំបីទូទៅមានសមត្ថភាព កំណត់រកមើលលក្ខណ៍/កាលទេស៖ដំបី ដែលតម្រូវ
អោយធ្វើការអេង្ហតវិភាគភីនិក ព្រមទាំងធ្វើការយករត្តិវិភាគដើម្បីធ្វើការអេង្ហតវិភាគរកមួល
ហេតុដំបី ទៅតាមការចំណាត់ថាមទី

- ការបូមយករត្តុករដែលដក់នៅខាងក្រុង (fluid collections) យកទៅពិនិត្យ ផ្ទចជា ការបូម
ទីកក្រុងស្រុាមស្អាត ការបូមទីកក្រុងដឹងខ្សោយ ការបូមទីកក្រុងសន្តាក់
- ការប្រើបុរាណបាលិកា(biopsy of tissue) យកទៅពិនិត្យ
- ការពិនិត្យមើលបំពង់ខ្សោយ
- ការធ្វើតេស្សសម្រាប់រកមើលខស្អែនក្រុងឈាម
- ការធ្វើតេស្សTourniquetsសម្រាប់ដំបីគ្រឿនឈាម
- ការបូមឈាមដើម្បីបណ្តុះរកមេហេត (blood cultures)
- ការវារស់ដៃងកប្រិតបាតិស្ថុរក្រុងឈាម និងបកស្រាយលទ្ធផល
- ការវារស់ដៃងរបាត់អតិសនីបេះដូង(Electrocardiograph) និងបកស្រាយលទ្ធផល
- ការវិភាគទីកនោមដោយប្រើ Multistix
- ការកែសយកកោសិកាតី ច្រមុះ អណ្តាត និងសៀវភៅ សម្រាប់វិភាគ
- ការវាយតម្លៃអាហារបន្ថុមួយបកស្រាយលទ្ធផលដើម្បីការលើតារាងនៃការលើតលាស់
- ការធ្វើតេស្សបញ្ជាក់ការមានគក់

៤. ការធ្វើពេតវិនិច្ឆ័យ (Diagnosis)

គ្រឿទម្រួយព្យាបាលដំបីទូទៅមានសមត្ថភាព៖

៤.១ បកស្រាយបកតំបេញពីប្រភេទ និងការពិនិត្យរកការ និងស្ថានភាពផ្លូវចិត្ត
ដោយច្បាប់ផ្តើលារៈសំខាន់នៃកត្តិភីនិក អេតិដែមិសាស្ត្រ ចិត្តសាស្ត្រ ស្អារតី សាសនា
សង្គម និងរប្បធម៌

៤.២ ធ្វើការវាយតម្លៃបម្រឈមួយលើបញ្ហារបស់អ្នកដំបី និងកំណត់នូវពេតវិនិច្ឆ័យសម
ស្រប ដោយដើម្បីប្រើប្រាស់ខ្សោយដំបី ភាពបន្ទាន់ដែលត្រូវព្យាបាល និងប្រសិទ្ធភាព
នៃការព្យាបាលដែលអាចធ្វើបាន

៤.៣ ធ្វើការអេង្ហតវិភាគបន្ថែមទៀតនៅពេលណាងដែលមានលទ្ធផាងអាចធ្វើបានទៅ
តាមការចំណាត់ដើម្បីគ្រប់ពេតវិនិច្ឆ័យ និងការព្យាបាល។

៤.៤ សំយោគការវាយតម្លៃពេញលេញមួយលើបញ្ហារបស់អ្នកដំបី និងកំណត់ពីពេតវិនិច្ឆ័យច្បាប់នៅក្នុងការបង្កើតរបស់ខ្លួន។

៤. ដែនការព្យាពាលជីវិត (Management Plan)

គ្រូពេទ្យព្យាពាលជីវិតខ្លួនមានសមត្ថភាព៖

៤.១ ធ្វើរបាយការសម្រេចចិត្តក្នុងការព្យាពាលដោយផ្តល់ការឈរស្តីតាមដែនមាន ដោយពិគ្រោះបាមួយសហការ និងប្រឈរតាមកម្រិតបណ្តុះបណ្តាលនិងបទ ពិសោធន៍របស់ខ្លួន

៤.២ លើកឡើងនូវដែនការសម្រាប់ការព្យាពាល ការគ្រប់គ្រង និងការឲ្យអ្នកជីវិតចេញ ពីពេទ្យដោយផ្តល់ការឈរស្តីតាមកម្រិតបណ្តុះបណ្តាលនិងបទ ពិសោធន៍របស់ខ្លួន ដែលមានអ្នកជីវិត អ្នកកំដរអ្នកជីវិត និងអ្នកប្រកបវិធានដីរៀងសុខភាពដែលទទួលបានការព្យាពាលដោយផ្តល់ការឈរស្តីតាមកម្រិតបណ្តុះបណ្តាលនិងបទ ពិសោធន៍របស់ខ្លួន

៤.៣ កំណត់កិនភាពករណីដែលត្រូវបានទៅអ្នកជីវិតនៅក្នុងការព្យាពាល និងរៀបចំសម្រាប់ការបានអ្នកជីវិត ត្រូវបានគ្រប់គ្រងការបានអ្នកជីវិតទាំងពេទ្យដែលទទួលបានការព្យាពាល ហើយរៀបចំឲ្យមានបុគ្គលិកសុខភាពទៅជាមួយអ្នកជីវិត ព្រមទាំងត្រូវមានឱសចំសង្គ្រោះដឹត និងសម្ងាត់សម្រាប់ដឹកជញ្ញា និងប័ណ្ណកំណត់ត្រាដី ដែលក្នុងនោះ រួមមានមានឯកសារ ច្បាស់លាស់អំពីប្រភេទ និងការព្យាពាលផ្សេងៗ

៤.៤ ធ្វើយកចំណេះដឹងក្នុងលំហេូយនិងការចំណេះដឹងក្នុងអ្នកជីវិត ពន្លេលំនិងផ្តល់ព័ត៌មានដើម្បីទទួលបានការយល់ព្រមពីអ្នកជីវិត និងគោរពសិទ្ធិអ្នកជីវិត ក្នុងការសម្រេចចិត្តអំពីការថែទាំនិងព្យាពាលរបស់ពួកគេ

៤.៥ កត់ត្រាការថែទាំអ្នកជីវិត និងការរាយតម្លៃ ដែលកំពុងដំណើរការដោយពេទ្យលេញ ច្បាស់លាស់ ត្រីមត្រូវ និងទាន់ពេល។

៥. ការថែទាំព្យាពាលជីវិត (Patient Management)

១. ទម្រង់ការទូទៅក្នុងការថែទាំព្យាពាលជីវិត (General Patient Management)

១.១. គ្រូពេទ្យព្យាពាលជីវិតខ្លួនលំបាត់ការថែទាំព្យាពាលភ្លាមៗថែៗអ្នកជីវិតដែលទាមទារអោយមានការសង្គ្រោះបន្ទាន់ដោយ៖

- រាយតម្លៃ និងរកយ៉ើញនូវការពួកគេនៃដំណឹងបុប្ផាសុខភាព ព្រមទាំងតម្រូវការសម្រាប់ការថែទាំដំណឹងដែលទាមទារការសង្គ្រោះបន្ទាន់ (immediate emergency care)
- ធ្វើរបាយការសម្រេចចិត្តក្នុងព្យាពាលដំណឹងសង្គ្រោះបន្ទាន់ស្រួចស្រាវ (acute medical emergencies)

- ផ្លូវការសង្គោះបច្ចេកទេសដ្ឋាន
  - ផ្លូវការទ្រឡប់ដីវិតជាបន្ទាន់(immediate life support)
  - ផ្លូវការសង្គោះបេះដួងនិងសុត បុណ្យភាពាំសមានិកក្រុមធ្វើងារឡើតចូរអនុវត្តការសង្គោះ។

១.៤. គ្រឿងព្រាតាលដំឡើទៅចេញផ្សេបត្តាមិសចធិលមានសុវត្ថិភាព ប្រសិទ្ធភាព
និងសន្យាំសំចែងយ៉ា

- សូវពីប្រភេទប្រើប្រាស់ខិសចម្លោនត្រីមត្រូវមានទាំងខិសចដែលមាននិង គ្មានដៃបញ្ចា
  - លើកឡើងនូវគំរោងព្យាពាលម្បានសមប្របសម្រាប់ដំឡើទូទៅរួមទាំងការយើងប៉ាប់ និងវិបត្តិឡើង។
  - ចេញផ្តុបញ្ញាដែលប្រចាំថ្ងៃប៉ាប់ និងមានសុវត្ថិភាព
  - គណនាកម្មិតប្រើប្រាស់ខិសចម្លោនត្រីមត្រូវ និងកត់ត្រាលទូដលម្បានល្អ
  - ផ្តល់ជាលំអ្នកដំឡើទៅតីមានត្រីមត្រូវអំពីខិសចរបស់គេ
  - ស្រាវជ្រាវកត់តីមានដែលគូរឡើងបិត្តបានអំពីខិសច
  - ករក និងការណ៍អំពីប្រព័ន្ធមូឌុនល្អរបស់ខិសច
  - ទទួលស្ថាល់ពីប្រការដែលមានអ្នកដំឡើមួយចំនួនប្រើការព្យាពាលបន្ថែម និងដំនួស (ជាអាជិសចបុរាណ) និងការយល់ដឹងអំពីរត្តមាន និងប្រភេទនៃការព្យាពាល ទាំងនេះ មានចុះដំឡើកដំឡើប្រើប្រាស់ខិសចប៉ុងការព្យាពាលនេះអាចប៉ះពាល់ជាលំអ្នកដំឡើកដំឡើប្រើប្រាស់ខិសចប៉ុងទទួល។

១.៣. គ្រឿងការពាល់ដីនឹងទ្វាត់ និងតែងតាំងប្រចាំការពាល់ទ្វានសមស្រប។

១.៤. គ្រឿងការងារប្រចាំខែត្រីមិនមៀនការងារប្រចាំខែត្រីទេ ដែលត្រូវបានស្វែងរកដោយប្រព័ន្ធផ្លូវការ នៅក្នុងការងារប្រចាំខែត្រី។

១.៥. គ្រួសកម្មបាលដំឡើងទៅបំពេញកំណត់ត្រាអង់សាស្ត្រ ខទ. ឯកសារអ្នកដំឡើងសំបុត្រកំណើតនិងមរណភាពដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងគោលការណ៍ណែនាំបស់មន្ត្រីពេទ្យ ប្រធូនីក។

៤. ទც្រង់ការដោយទូរគសម្រាប់ថែទាំព្យាបាលជំនួយ (Specific Patient Management)

ឧងគ្រាមនេះជាសេចក្តីបរិយាយអំពីសមត្ថភាពស្ថិតិយវត្ថុលទ្ធផលសំខាន់ខ្ពស់ ដែល
ទាក់ទងនឹងត្បូនាទីជាអ្នកអនុវត្តការងារដៃពីសាស្ត្រនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលទាំងសុខភាពនៃប្រទេសកម្មជាតុ

៤.១. ផែធានសាស្ត្រ/ជំនួយទូទៅ (Medicine)

គ្រឿងការពាល់ដីទូទៅ កំណត់ភីនភាពបញ្ញាដីទូទៅ ដែលធ្វើបញ្ជាប់ព្រមទាំង ជលវិបាក និងវិធីព្យាពាល ព្រមទាំងផ្តល់ការព្យាពាលដីត្រួតពានសមស្រប។

៤.៤. សល្បសាស្ស/ ជំនឿវកាត់ (Surgery)

គ្រួសក្រាមបាលដំឡើងទូទៅ ស្ថាប់ករណីដែលតម្រូវអោយមាន ការរេកចកនិងអនុកតមន៍ នៃកាត់ ដោយកំណត់កិនភាពបញ្ជារោះកាត់ដែលជូនបញ្ជីកញ្ញាប់ ព្រមទាំងដលវិបាកនិងវិធី ព្រាសាល ហើយផ្តល់ការព្រាសាលដោយការរេកចកដំឡើងច្បាស់សម្រប រួមទាំងការ ថែទាំ មុនពេល ក្នុងពេល និងក្រោយពេលរេកចក។

៤.៣ ជំនួយកម្មារ (Pediatric)

គ្រូពេទ្យព្រាតាលដីនឹងទូទៅ កំណត់ភីនភាគដីកុមារដែលផ្តើបញ្ចីកញ្ចប់ ព្រមទាំងផលវិបាក និងវិធីព្រាតាល ហើយផ្តល់ការព្រាតាលដីឡានត្រឹមត្រូវ និងផ្តល់ការប្រើក្បាសមសបតាមអាយរបស់កម្មាធា

២.៥ ភោគស្តី និងសម្បទ (Gynecology and Obstetrics)

- យោងលើស្ថានភាពត្តិនីកដាក់ស្ថុងបេស់អ្នកជំងឺ គ្រូពេទ្យព្រាទាលជំងឺទូទៅ៖
    - កំណត់តិនភាពបញ្ហាភេត្តស្តីដែលធ្វើបញ្ជីកញ្ចាប់ ព្រមទាំងជលវិបាក និង វិធីព្រាទាល
    - ផ្តល់ការព្រាទាលករណីនិមួយៗច្បានសមប្រឈប់ ដោយផ្តូកលើស្ថុងដារជាតិ
  - យោងលើស្ថានភាពដាក់ស្ថុងបេស់ស្តីមានផ្ទៃពេះ និងដោយមានដំឡូយពីផ្តុបគ្រូពេទ្យព្រាទាលជំងឺទូទៅ៖
    - កំណត់តិនភាពសញ្ញានៃការមានគតិនិងបេកតាំងពីការពិនិត្យការងារយោង
    - ដ្ឋែសយកការធ្វើរោគនិងថ្មីយត្តិមគ្រូ និងការពិនិត្យដោយមន្ត្រីពិសោធន៍ល ដែលចាត់ក្នុងការធ្វើរោគនិងថ្មីយ និងតាមដានការមានគតិ
    - ផ្តល់ការចំណាំមុនពេលសម្រាលច្បានគ្រប់គ្រាន់
    - ស្ថាល់ពីភាពស្ថុតស្ថាល្អបញ្ហាដែលកែតទៀតទៅក្នុងពេលមានគតិ
    - គ្រប់គ្រងការឈើពេះសម្រាល និងការសម្រាលក្នុងធម្មតា
    - ស្ថាល់ពីជលវិបាកដែលដែលកែតទៀតទៅក្នុងខណ្ឌពេលឈើពេះសម្រាល និងការសម្រាលក្នុងធម្មតា

- កំណត់ភីនភាពស្ថានភាពអង្គុងពេលវិះពោះសម្រាល ដែលត្រូវបញ្ចូនទៅត្រូវពេឡុងកទេស និងរៀបចំការបញ្ចូនស្តីពួយបានត្រឹមត្រូវមកការបញ្ចូនទាន់ពេលវេលាបន្ទាប់ពីអ្នកជំងឺមានលំនីង ផ្ទុនដំណើងទៅមន្ត្រីពេឡុងដែលទូលមុនពេលបញ្ចូន រៀបចំព្យូមានបុគ្គលិកសុខាភិបាលទៅជាមួយអ្នកជំងឺ ត្រូវមានឱសចំស្រោះដីតិត សម្រារៈសម្រាប់ដឹកជញ្ជូន និងបណ្តុកកំណត់ត្រាអ្នកជំងឺ ដោយមានឯកសារច្បាស់លាស់អំពីប្រវត្តិ និងការព្យូបាលដើរដើរកន្លែងមក
  - ផ្តល់ការថែទាំក្រោយពេលសម្រាលច្បាបានសមស្រប។

មាតិកានៃសម្បត្តិភាពស្ថុល សម្រាប់ការពិនិត្យព្រាណាលដ្ឋីកដីជីផ្សសាស្ត្រ ដីនេះកាត់ ដីកុមារ
សម្បតិនែកជ្លើ គ្របានរៀបកប់ក្នុងឧបសម្ពន្ធទី៥

ចំពុជាឌីកាស សិរិយាជម្រើនីតិថ្នាលើទេស និង សិរិយាជម្រើនីតិថ្នាលើខ្លួន (Professional and Personal Behaviours)

ក. ការប្រតិបត្តិ ប្រកបដោយ វិធានីរោះ តាមច្បាប់ និង ក្រមសិលជមិ (Professional and Legal-Ethical Practice)

ផ្នែកនេះបរិយាយពីស្ថាដារចំនួនបុន គួងការថែទាំព្រាពាលដី ប្រកបដោយ វិធានីរោះ តាមច្បាប់ និង ក្រមសិលជមិ។

១. ការប្រតិបត្តិច្បាប់ និងក្រមសិលជមិ (Legal and Ethical Practice)

គ្រឿទេរទ្រព្រាពាលដីខ្លួនទៅ:

- ដឹងពីទិន្នន័យទាំងអស់នៃច្បាប់ដៃដ្ឋសាស្ត្រ ព្រមទាំងក្រិតក្រម និងសេចក្តីប្រកាសដែល ពាក់ព័ន្ធទៅនិងការប្រកបវិធានីរោះដៃដ្ឋសាស្ត្រ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំង វិសោធនកម្មនានាដែលអាចកែតមានគួងពេលបន្ទបន្ទាប់
- ប្រកបវិធានីរោះ តាមស្ថាដារក្រមសិលជមិបូក្រិតក្រមច្បាប់ជាតិជាជមេន និងគោល ការណ៍ណែនាំនានា ដែលបានផ្តល់នូវការប្រកបដៃដ្ឋសាស្ត្រ គ្រប់គ្រងបញ្ហាប័ណ្ណ និងការប្រតិបត្តិអាជីពដៃ សាស្ត្រ
- អនុវត្តតាមលក្ខណិក: នៃក្រមច្បាប់គួងការប្រតិបត្តិសម្រាប់គ្រឿទេរទ្រព្រាពាល និងគោល ការណ៍ក្រមសិលជមិ ដែលពាក់ទងនឹងការប្រតិបត្តិអាជីពដៃដ្ឋសាស្ត្រ ឧទ. ការក្សាការ សម្ងាត់ ការក្សាការពេលខ្សោះ (privacy) និងការព្រមព្រៀងរបស់អ្នកដី។

២. ការលើកកំពស់ មុខមាត់ និងកោត្តិភាព: នៃវិធានីរោះ

(Good Standing and Reputation of the Profession)

គ្រឿទេរទ្រព្រាពាលដីខ្លួនទៅ:

- មានសុចិត្តភាពជាបុគ្គលនិងគួងការប្រកបវិធានីរោះ
- រួមចំណែកដល់ការបេង្ញីនគុណភាពសេវាកម្ម
- រក្សា និងបង្កើនគុណភាពសេវាកម្ម។

៣. ការថែទាំព្រាពាលដីប្រកបដោយសុវត្ថិភាព (Safe Medical Practice)

គ្រឿទេរទ្រព្រាពាលដីខ្លួនទៅ:

- ទទួលខុសត្រូវ និងដោះស្រាយរាល់កង់: ខាតនៃការប្រកបវិធានីរោះរបស់ខ្លួន

- ធ្វើអនុវត្តមន្ត្រាមក្នុងខណៈ: កៅតមានខ្សោតិ៍ហេតុនៃការព្យាពាលដើម្បីកាត់បន្ថយគ្រោះ ច្បាក់ច្បែមកន្លែកនៅតិចបំផុត និង/បុប្ផារការកៅតឡើងសារជាផ្លូវកៅត
- យល់ពីទំនួលខុសគ្រោះក្នុងការដ្ឋានដំណឹងដល់អ្នកដំនឹងពីខ្សោតិ៍ហេតុនៃការព្យាពាលដើម្បីកាត់បន្ថយដែល អាចមានដល់ប៉ះពាល់ដល់សុខភាព បុសុខមាលភាពបែស់ពួកគេ
- កត់ត្រាការលំកំហុសផ្តើមនៃការព្យាពាលល្អូមទាំងវិធានការកាត់បន្ថយដល់ប៉ះពាល់លើអ្នក ដំនឹងច្បែមកន្លែកនៅតិចបំផុត និង/បុប្ផារការកៅតឡើងសារជាផ្លូវកៅត។

៤. កិច្ចសហការ និងការធ្វើការដោរជារក្រឹម (Collaboration and Team Working)

គ្រឿងព្យាពាលដំនឹងទូទៅ:

- ប្រើដំនាល់ក្នុងការប្រាស់យទាក់ទងដោយពាក្យសំដើរ អាកប្បកិរិយា ការស្អាប់ និងការសរស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធ្វើការប្រាស់យទាក់ទងច្បាស់ ជាក់លាក់ និង ត្រីមគ្រឿងការដោរជាមួយនឹងអ្នកដំនឹង អ្នកកំដើរ បុគ្គលិកសុខភាព បុគ្គលិកដំនួលយករាជធានី ឡើត និងកាតីទីពាណិជ្ជកម្មឡើតដែលពាក់ព័ន្ធ
- មានសមត្ថភាពកសាងទំនាក់ទំនងប្រកបដោយវិធានបាមួយនឹងអ្នកដំនឹង អ្នកកំដើរ សហការ និងបុគ្គលិកសុខភាពដែលឡើត
- ចូលរួមសហការ និងផ្តល់យោបល់ស្តីពីការធ្វើការសម្រេចចិត្តព្យាពាល និងការបេញចូនដំនឹង ដោយសម្របចេញការនៃក្រុមការដោរពហុជាទ្វាយ
- សហការជាមួយនឹងបុគ្គលិកសុខភាពដែលឡើត ដើម្បីព្យាពាលថែទាំអ្នកដំនឹងច្បាស់ប្រជុំ សេវា។

៥. ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពវិជ្ជាឌីវេបន្ទាល់ (Continuing Professional Development)

គ្រឿងព្យាពាលដំនឹងទូទៅ តម្លៃច្បាស់ និងទូទាត់ខ្លួនខុសគ្រឿងការសិក្សាបន្ទាល់ (ហេតុមួយដើរិត) ក្នុងបំណងលើកកំពស់ដំនាល់ បុសមត្តភាពបែស់ពួកគេ ដែលបានធ្វើការដំឡើងអាជីវ និងត្រូវនាទីវិជ្ជាឌីវេបន្ទាល់ពួកគេក្នុងសហគមន៍។ គេរីងមានការតម្រូវនេះនឹងភ្លាយដាកាត្រូកចូលប្រាកបដែលគ្រឿងព្យាពាលដំនឹងទូទៅទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាពេលអនាគត។

កម្មវិធីសិក្សា និងវិធានការសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលបន្ទាល់នឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយគណៈគ្រឿងព្យាពាលដំនឹងទូទៅ ត្រូវកម្មដារ ត្រូវពេញលេញបានចុះឈ្មោះម្នាក់ទៅនឹងតម្រូវកម្មនៃការបណ្តុះបណ្តាលបន្ទាល់ ដើម្បីរក្សាយឈ្មោះរបស់ពួកគេ នៅក្នុងបច្ចុប្បន្នត្រូវដែលបានចុះឈ្មោះក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដោយឡើង។

៨. ការវិភាគលើពណ៌ន់ ការស្រាវជ្រាវ និងការបណ្តុះបណ្តាល (Critical Analysis, Research and Education)

ផ្នែកនេះបង្ហាញពីសមត្ថភាពដំនាច្រោះបស់គ្រូពេទ្យព្រាតាលដំឡើងទៅក្នុង (ក)ការវិភាគ និងការសំយោគតែតិចនាន់ បុងកសារធម្មតាយឱ្យផ្តល់សាស្ត្រ (ខ)កិច្ចអនុគត់ការស្រាវជ្រាវ ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងផ្នែកសាស្ត្រ និងបណ្តុះបណ្តាលអ្នកជនទៅទៀត។

១. សំណើរក វិភាគ និងសំយោគតែតិចនា (Access, Analysis and Synthesis of Information)

គ្រូពេទ្យព្រាតាលដំឡើងទៅ:

- ចេចរកមើល វិភាគ និងសំយោគតែតិចនាន់តិចនឹង និងសុខភាព ព្រមទាំង
- ប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលទទួលបានដើម្បីធ្វើយករាយបានសម្រប(ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និង/បុណ្យយករាយមាត្រាទាត់)ចំពោះសំណើរក ប្រើប្រាស់ប្រាប់ព័ត៌មានរបស់អគ្គិសនជាចម្លាប្បញ្ញរករ និង/បុណ្យដើម្បីបម្រើសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ។

២. ចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការបណ្តុះបណ្តាល (Research and Education)

គ្រូពេទ្យព្រាតាលដំឡើងទៅគ្រូ:

- អនុគត់សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ
- អនុគត់ដើរីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បី ស្រាវជ្រាវបញ្ជាដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងការប្រកបវិធានដីរោងសាស្ត្រ
- យល់ និងអនុគត់គោលការណ៍ក្រោមសិលជមិនការស្រាវជ្រាវ
- អនុគត់ និងធម្មតាយឱ្យរកចំហើញនៃការស្រាវជ្រាវ
- បណ្តុះបណ្តាល និស្សិតពេទ្យ និងសហការពាក់ព័ន្ធ។

៣. ការប្រាស់ប្រាក់ទេស (Communication)

គ្រូពេទ្យព្រាតាលដំឡើងទៅគ្រូចេចរកប្រាស់ប្រាក់ទេសប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយនឹង:

៤. អ្នកជំនួយ (និងក្រោមគ្រូ) តាមរយៈ:

- ការពន្លេបង្ហាញសំណើរក ដើម្បីទទួលបានការព្រមព្រៀងពីអ្នកជំនួយពិនិត្យព្រាតាល
- ការដោះស្រាយនៃការត្រួតពិនិត្យរបស់អ្នកជំនួយ និងស្ថានភាពលំបាកជនទៅទៀតប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

- ការផ្តល់ប្រើក្រាបជល់អ្នកដំឡើងបញ្ជាសុខភាពឡើង និងការបង្ហាញដំឡើ។

២. សហការ តាមរយៈ

- ការផ្តល់និងចែករំលែកព័ត៌មានដោយច្បាប់មាត់ ដោយសរស់ និងតាមប្រព័ន្ធមេទ្ទិចត្រូវ និងការសរស់ប័ណ្ណបញ្ជានអ្នកដំឡើ
- ការផ្តល់ទៅសហការទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ នូវព័ត៌មានត្រឹមត្រូវដែលចាំបាច់។

ឧបសម្ព័ន្ធឌីែះ សហសន្តាតក្រុមការនរោត្តលេស្ស

១-ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចាយ	យើត សុនណាក់	អនុរដ្ឋលេខាជាតិការក្រសួងសុខភីបាល	សហប្រធាន
២-លោក	យុ វីះ	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានខេត្តមសិក្សា អ.យ.ក សហប្រធាន	
៣-លោកអដ្ឋបណ្តិត	ឬន ស្រីវិ	នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍នគនោនមនុស្ស សមាជិកអចិន្តឹង	
៤-លោក	គីន នាយក់	នាយកដ្ឋានខេត្តមសិក្សា អ.យ.ក សមាជិកអចិន្តឹង	
៥-ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចាយ	ពេះ សុកែវ	អនុរដ្ឋលេខាជាតិការក្រសួងសុខភីបាល	សមាជិក
៦-ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចាយ	គុំ កណាល់	ទីបីក្សាក្រសួងសុខភីបាល	សមាជិក
៧-លោកសាស្ត្រាចាយ	ឡុំ ឃេងហ្បា	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
៨-លោកសាស្ត្រាចាយ	ប្រាក សេងហ្បា	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
៩-លោកសាស្ត្រាចាយ	តាន់ តីកស្រែង	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១០-លោកស្រីសាស្ត្រាចាយ	ហុី សុប្រាកា	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១១-លោកសាស្ត្រាចាយ	គីប តីកដៃង	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១២-លោកសាស្ត្រាចាយ	ឈិន សែនយ៉ា	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១៣-លោកសាស្ត្រាចាយអង់	សុក ជីវិ	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១៤-លោកស្រីសាស្ត្រាចាយ	ស្រី សុជា	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១៥- លោកសាស្ត្រាចាយ	អូន សុជល	គោកលិខ្ងល័យិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល	សមាជិក
១៦-លោកសាស្ត្រាចាយដំ.	សរ កែរកែវុយ	ិខ្ងសានិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល ខ.ក.ម	សមាជិក
១៧-លោកអដ្ឋបណ្តិត	នៅ កំសាន់	ិខ្ងសានិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល ខ.ក.ម	សមាជិក
១៨-លោកសាស្ត្រាចាយដំ.	សុន តាករុច	ិខ្ងសានិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល ខ.ក.ម	សមាជិក
១៩-លោកសាស្ត្រាចាយដំ.	សែង សុមេដ	ិខ្ងសានិខ្ងសាស្ត្រសុខភីបាល ខ.ក.ម	សមាជិក

អ្នកទិន្នន័យដែលយោបល់៖

សាស្ត្រាចាយ Jim Logerfo, គោកលិខ្ងល័យ Washington, សហរដ្ឋអាមេរិក

អង្គការសុខភាពពិភពលោក ភ្នំពេញ

អង្គ. Howard Lawrence, អង្គការសុខភាពពិភពលោក ភ្នំពេញ

អង្គ. Fujita Massami, អង្គការសុខភាពពិភពលោក ភ្នំពេញ

អង្គ. Maria Conepcion, អង្គការសុខភាពពិភពលោក ភ្នំពេញ

អង្គ. Nima Asgari, អង្គការសុខភាពពិភពលោក ភ្នំពេញ

សាស្ត្រាចាយ អី សុជល ក្រសួងសុខភីបាល

ឧបសម្ព័ន្ធឌីលេខេះ សហសន្យាពាណិជ្ជកម្មសំរែកសំរួល

១-ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចាយ ឬ គ្រឿយ	រដ្ឋិលេខាជីវក្រសួងសុខភីបាល	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចាយ ឬីត សុនណាក់	អនុរដ្ឋិលេខាជីវក្រសួងសុខភីបាល	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តម លី សុមុនី	អនុរដ្ឋិលេខាជីវក្រសួងអ.យ.ក	អនុប្រធាន
៤-ឯកឧត្តម ម៉ៅ បូននិន	អតិថជ្ជការនៃអតិថជ្ជការដ្ឋានគ.ទ.ក សមាជិក	ប្រធានលេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយ
៥-លោកស្រីសាស្ត្រាចាយ គាត ភួន	ប្រធានលេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ សមាជិកអចិន្តឹម	
៦-លោកដៃផ្ទបណ្តិត កំ សំសុង	អនុប្រធានលេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ សមាជិក	
៧-លោកស្រី ម៉ាក ណាង	អនុប្រធានលេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ សមាជិក	
៨-កញ្ញា ដៃផ្ទបណ្តិត ទុច សុខនាង	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
៩-លោកដៃផ្ទបណ្តិត ដែង តាយ	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១០-លោកស្រី ដែង បាន់ណារី	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១១-លោក អុង តាយពៅ	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១២-លោក កាក់ ចែន	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១៣-លោក មាស វណ្ណមា	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១៤-លោកដៃផ្ទបណ្តិត បុន ស្រីរ	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១៥-លោកស្រី លីម វិញ្ញារី	លេខាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ	សមាជិក
១៦-លោកសាស្ត្រាចាយ យក សុជាន់ណា	សាកលវិទ្យាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ នៃស.វ.ស	សមាជិក
១៧-លោកសាស្ត្រាចាយ សាចុន វឌ្ឍនេះ	សាកលវិទ្យាជីវក្រសាស្ត្រាចាយប្រឡងច្បាក់ជាតិ នៃស.វ.ស	សមាជិក
១៨-លោកបណ្តិត សេវីន សម្រួគិ	សាកលវិទ្យាល័យអន្តរជាតិ	សមាជិក
១៩-លោកបណ្តិត ទន សុខសម្រួគិ	សាកលវិទ្យាល័យអន្តរជាតិ	សមាជិក
២០-លោកសាស្ត្រា.ជំ កីម ខត្តី	វិទ្យាសានវិទ្យាសាស្ត្រសុខភីបាល ខ.ក.ម	សមាជិក
២១-លោកសាស្ត្រា.ជំ លុក សាក់ង	វិទ្យាសានវិទ្យាសាស្ត្រសុខភីបាល ខ.ក.ម	សមាជិក
២២-លោក ស្រុន ដីវន	សាកលវិទ្យាល័យ ទ្វាយហ្ម	សមាជិក
២៣-លោក ជីន ម៉ាក	សាកលវិទ្យាល័យ ទ្វាយហ្ម	សមាជិក

ឧបសម្រួល់ទីការ: ឈក្សាបាន: សម្រាប់រៀបចំបណ្តុះបណ្តាលជាមួយប្រជាធិបតេយ្យ (Profile of GPs in Cambodia)

ព្រឹនទី៖ (១) គ្រឿងការបាលដំណើនុញ្ញទៅ (២) អ្នកវិញ្ញាសាថ្មី និងអ្នកប្រារាំង និង (៣) អ្នកប្រកបវិធានីរោងចាយ

ទីកន្លែងធ្វើការ៖ (១)មន្ទីរពេទ្យផ្លូវ (២)មន្ទីរពេទ្យប្រជុំនឹកជាតិ (៣)គ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍន៍

ត្រូវព្យាពាលដំឡើទេ ដូលសេរីថា សុខភាពម្នាក់ដំបួនបួនទេ ជល់អ្នកដំឡើកុងត្រូវដែននៃសមត្ថភាពដំនាថ្ងបស់ពួកគេ និងធន្ធតានដែលមាន ហើយនឹងចូលរួម ត្រូវបញ្ចូនអ្នកដំឡើទេអ្នកដំនាថ្ងាងព្យាពាលថា សុខភាព និងមួលដៅនសុខភាពដែឡើតាម

គ្រូពេទ្យព្រាទាលដំឡើង ដោយសហការជាមួយអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកផ្តល់សេវាដែលសុខភាពដទៃ ត្រូវបានបង្កើត គ្រូរដ្ឋល់សេវាដែដ្ឋសាស្ត្រដែលមានស្ថាដែលខ្ពស់ដល់អ្នកដីនឹង ដោយគោរពការសេវាតំបន់ សេចក្តីផ្តើមថ្មី និងភាពសុចរិត ដោយមិនគឺតិចពីស្ថានភាពសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងនិញ្ញាការនយោបាយឡើយ។

គ្រឿងក្រោមព្យាបាលដំឡើងទៅ មានសមត្ថភាពដើម្បីធ្វើការរាយតម្លៃសុខភាពសញ្ញគ្រប់ និងមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធដើម្បីធ្វើការនិងចែងយល់ស្ថានភាពសុខភាពប្រជុំដី និងដើម្បីព្យាបាល គ្រប់គ្រងទាំងដីស្របតាមរាជរដ្ឋាភិបាល និងកំហែ។

គ្រឿែទេស្សរបាលដំនឹងទូទៅ ស្មើសំ និងបកប្រាយពេលសម្រាប់ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងប្រាកបដំនឹងអនុវត្តទម្រង់ការត្រួតពិនិត្យ និងចេញផ្សាយពេលដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងសុខភាព។

គ្រឿងការបង្កើតរំសុខភាព និងផ្តល់ប្រើក្សាប់អ្នកដំឡើងឱ្យការលើកកម្មសំខាន់ខាងក្រោម ព្រមទាំងការបង្កើតរំសុខភាពទៅជីវិតរៀបចំបានត្រឹមត្រូវ។

គ្រឿងក្រសួងការពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ហាសុខភាព ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង និងបង្កើរដំឡើ ក្នុងការប្រើប្រាស់ក្រសួងសុខភាព និងចូលរួមចំណោមក្នុងការលើកកម្ពស់សុខភាព និងបង្កើរដំឡើ។

គ្រឿងក្រោមព្យាបាលដំឡើងទៅ ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់និស្សិត និងបុគ្គលិកសុខភាព។

គ្រូពេទ្យព្រាតាលដំនឹងទូទៅ មានការទទួលខុសត្រូវ និងគណនេយ្យភាពសម្រាប់ប្រកបវិធានដីផែន
សាស្ត្រឈ្មោះ ព្រមទាំងបង្កើនដំនាថ្ង និងចំណោះដីនរបស់ពួកគេតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលផែន
សាស្ត្របន្ទុ ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។

ឧបសម្ព័ន្ធឌីជីឌី អូនឡាលិច្ចាសោស្ត្រសំរាប់ទាន់នុវត្តន៍តិច្ចាបីទេសចរណ៍
(Competency Contents on Scientific Foundation for Medical Practice)

ក.វិទ្យាសាស្ត្រអេដ្ឋជីសាស្ត្រ (Biomedical Sciences)

១. កាយវិភាគវិទ្យា សរីរិទ្យា និងសរើពេលវិទ្យា (Anatomy, Physiology, and pathology) Physio-

រចនាសម្ព័ន្ធ និងមុខងារធម្យតាព្យាមទាំងដំណឹករាជៈមិនប្រកបដែលប្រព័ន្ធសរើរិទ្យា៖

- បង្កើតគ្រាប់ឈាយម (ក្រហម និងស) (Hematopoietic/lympho-reticular)
- សរស់ប្រសាគ (Nervous/special senses)
- ស្អែក (Skin/connective tissue)
- សាច់ជុំផឹង (Musculoskeletal)
- ជធ្លើម
- បេះផឹង និងសរស់បេះផឹង
- ក្រពេះ ពោះរៀន
- តម្រងនោម
- បន្ទូច
- អង់ដូគ្រឹន (Endocrine)
- ការពារក្នុងកាយ (Immune system)

២. ជីគិមិទ្យា (Biochemistry)

- ដំណឹករាជៈ និងបែបទម្រាបូលិកនៃជីស
- ដំណឹករាជៈផ្ទេកបែរួម និងអុម្ភុណវិទ្យាដែលជីស
- សណ្ឋាគនភីនិកនៃជីសក្នុងអាហារយុបត្ថម្ភ

៣. មិក្រជីវិទ្យា (Microbiology)

- ភ្នាក់ងារមិក្រជីវិទ្យា (មេពេត) នៃជីស និងបញ្ហាសុខភាព
- គ្រឿវិភាគដែលត្រូវយក ព្រមទាំងបែបទម្លិះពិសោធន៍សម្រាប់វិភាគរកមេពេត ចំពោះអ្នកជីសដែលសង្ឃឹមបានការចម្លងរករាជៈ
- វិធានការព្យាបាល និងត្រួតពិនិត្យភ្នាក់ងារបង្កើរករាជៈ

៤. ពេលវិទ្យា (Pathology)

- រចនាសម្ព័ន្ធដឹកភេទវិទ្យា(pathology) បុរីបរិទ្យា (morphology) នៃបញ្ហាត្រីនិក បុជ្ជី
- ដំណោរការសរើភេទវិទ្យា (pathophysiological process) នៃដំឡើងដែលត្រួតព្រមទៀត ព្រមទាំង បញ្ហាប៉ាប៉ាប៉ា
- ដំណោរវិធីតាមធម្យាតាតិរបស់ដំឡើង បុបញ្ហាសុខភាពដែលរួមមាន៖ ដំឡើង ដំឡើងប្រព័ន្ធប្រជុំ ប្រព័ន្ធផិកនោម ប្រព័ន្ធគ្រព័ន្ធពោះរៀន ប្រព័ន្ធប្រជុំ និង លំពេង ប្រព័ន្ធបន្ទូន ប្រព័ន្ធអង់ដូគ្រឹន និងប្រព័ន្ធផ្លូវប្រឈមបាន។

៥. ហ្មាម៉ាត្រិទ្យា (Pharmacology)

យន្តការនៃសកម្មភាពរបស់ឯសបដ កំរិតប្រើប្រាស់(kinetics) តិចិតលបន្ទាប់បន្ទាំ និងការបាយប្រើ នៃឯសបដដែលត្រូវបានប្រើបញ្ចប់សម្រាប់៖

- ការព្យាបាលដំឡើងបង្ករដោយមេរោគ ដោយប្រើបង្ហាញប្រើបង្ហាញតិចិម (Chemotherapy of microbial diseases)
- ការព្យាបាលដំឡើងប៉ុត ដោយប្រើបង្ហាញប្រើបង្ហាញតិចិម(Chemotherapy of parasitic diseases)
- បង្ហាញបាលដំឡើងបេះដឹង និងសរស់សមាម (Cardiovascular drugs)
- បង្ហាញបាលការរលាក (Drug therapy of inflammation)
- បង្ហាញបាលដំឡើងប្រព័ន្ធសរស់ប្រសាធ (Drugs acting on nervous system)
- បង្ហាញបាលផ្លូវរំលាយអាហារ (Drugs affecting the gastrointestinal tract)
- ធម្មកអ៉ីរមូន និងបងីអ៉ីរមូន (Hormones and hormone antagonists)

៦. ក្រមសិលជមិត្រសារ្យ (Medical Ethics)

- ប្រកែទនៃភាពទូលាចុសត្រូវបស់ត្រូវពេញទាក់ទិនទៅនឹងការប្រកបវិធានី៖
- ពិរិយាបចសមស្របបស់ត្រូវពេញចំពោះអ្នកដំឡើង

៧. វិទ្យាសាស្ត្រវិយាម (Behavioral Sciences)

- ពិរិយាបចសម្បតាបរស់មនុស្សក្នុងកំរិតបុគ្គល និងសង្គម
- ទស្សន៍: ចិត្តសារ្យ សង្គមនៃសុខភាព និងដំឡើង
- ក្របខណ្ឌទិន្នន័យនៃចិត្តសារ្យ និងសង្គមសម្រាប់ពន្យល់ លើការធ្វើយកបរបស់បុគ្គល ក្រុមដន និងសង្គម ទៅនឹងដំឡើង
- កត្តាចិត្តសារ្យ និងសង្គមដែលរួមចំណោកដល់ការមោនដំឡើង ដំណោរវិធីនៃដំឡើង និងដោត ដំឡើងបន្ទូនដែលការព្យាបាល
- ទិន្នន័យចិត្តសារ្យ និងសង្គមក្នុងការធ្វើសំណួរពិរិយាបចសម្រាប់ពន្យល់ ព្រមទាំងការអនុវត្តន៍ការ ព្យាបាលដោយទៀន្ទុទាត់
- យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ព្យាបាលអ្នកដំឡើងដែលមានបញ្ហាថ្មីនៃប្រឈមបាន ដែលបានបញ្ជាក់និងធ្វើការដោយរប់សង្គមជាង

គ. សុខភាពសារណ៍: (Public Health)

- កត្តាកំណត់នៃដំឡើង ការលើកកំពស់សុខភាព និងបង្ការដំឡើង
- ការចាមជាន និងរករកដំឡើង
- ការផ្តល់សេវាឌែទាំ និងព្យាបាលដំឡើងចំពោះបុគ្គល និងសហគមន៍
- យុទ្ធសាស្ត្រនៃការធ្វើអនុវត្តមន្ត និងការតែបន្ថយហានិកយសម្រាប់អ្នកដំឡើងម្នាក់ទៅ និងសហគមន៍
- វិធីសម្រាប់បង្ការ គ្រូគិតិស្សការផ្តល់នៅក្នុងពេលវេលាដែលមានការបង្ការដំឡើងនៅក្នុងពេលវេលាដែលមានការបង្ការដំឡើង

យ. ការស្រាវជ្រាវ និងផ្សេងៗផ្សាយពីមាន (Research and Communication)

- វិធីរក រក្សា និងទាញយកពីមានពីប្រព័ន្ធគាំងទេណាត
- គោលការណ៍ និងវិធីផ្សេងៗផ្សាយក្នុងការប្រាស់យទាក់ទង
- គោលការណ៍ និងវិធីស្រាវជ្រាវត្រួតពិនិត្យនិងសុខភាព
- បញ្ហាប្រមសិលជម និងគ្រប់គ្រងក្នុងការស្រាវជ្រាវដៃផ្សាសាស្ត្រ
- វិធីរាយតម្លៃដោយស្មារតីទិន្នន័យចំពោះអត្ថបទដៃផ្សាសាស្ត្រ

ឧបសម្រួលទីផ្សេះ នាតិកវាសមត្ថភាពស្របតាមពិនិត្យព្យាយាយលំនី

(Patient Management)

ក. មាតិកាសមត្ថភាពសម្រួលដោយសារណ៍

(Core Competency Contents in Medicine)

១. ទម្រង់ការសម្រាប់ការព្យាបាលដំឡើទេរ (General Medical Management Procedures)

- ការស្រែះបន្ទាន់ចំពោះបេ:ជុងនិងសូត (Cardiopulmonary resuscitation)
- ការព្យាបាលទាក់ទិនទេនឹងគ្នាករ និងអេឡិចត្រូលិត (Fluid and electrolyte management)
- ការគាំទ្រដែកដំណាកដធ្វើម (Ventilatory support)
- វិធានការស្រែះបបេ (First aid measures)
- ការគាំទ្រដីវិតមួលដ្ឋាន (Basic life support)
- ការដើរដាច់ព្យាបាលអ្នកដំឡើឲ្យបានត្រឹមត្រូវ (Proper transport of patients)
- ការគ្រប់គ្រងសូក (Management of shock)
- អនាម័យ និងភាពស្អាតបាត (Hygiene and sanitation)
- អាហារូបត្ថម្ភត្រឹមត្រូវ និងលំហាត់ប្រាកោ (Proper nutrition and exercise)
- ការចាក់ចូលបង្ការ (Immunization)។

២ . ជំនួសស្រែះបន្ទាន់ដែលដឹងបញ្ជីកញ្ចប់ (Common Medical Emergencies)

២.១ ការគាំង បេ:ជុងនិងសូត (Cardiopulmonary collapse, arrest)

- ភាពមិនប្រក្រពីនៃអគ្គារច្បាក់បេ:ជុង និងចង្វាក់ដំឡើម
- ហើមសូត(Pulmonary edema)ការប្រាលលយាមនៃបេ:ជុងដោយសារការស្អាតលយាម(congestive heart failure)
- ការស្អាតកសាញ់ដុំបេ:ជុងស្រួចប្រារ (Acute myocardial infarction)

២.២ ការបាត់ត្តនាទីជំណាកដធ្វើម(Respiratory failure)

២.៣ ជំនួសស្រែះបន្ទាន់ក្រពេ:ពោះរៀន (ការប្រាលលយាមដែលបណ្តាលមកពីក្រពេ:ពោះរៀន ពេជ្រិករូលដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាអ៊ីម(Hepatic encephalopathy))

២.៤ ជំនួសស្រែះបន្ទាន់ដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាអង់ដូត្រីន

២.៥ ជំនួសស្រែះបន្ទាន់ដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាលយាម(Hematologic emergencies)

- ការហ្មរិយាម ការកកុលយាមដែលសាយភាយពេញសរស់ (disseminated intravascular coagulation)
- ៤.៦ ជំនួសត្រូវបន្ទាន់ដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាសរស់ប្រសាដ (Neurologic emergencies)**
- ជំនួសក្បាលនិងសរស់ឈរិយាម (Cerebrovascular disease)
  - ការកែនសម្ងាត់ក្នុងប្រអប់ក្បាល (Increased intracranial pressure)
  - ការប្រកាថ ជំនួសត្រូវប្រើក (Seizure, status epilepticus)
- ៤.៧ ជំនួសត្រូវបន្ទាន់ដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាស្អែក**
- ៤.៨ ការខ្សោចប្រព័ន្ធសរុកដ្ឋាន (Multiple organ system failure)**
- ៤.៩ ជំនួសត្រូវបន្ទាន់ដែលបណ្តាលមកពីបញ្ហាមេតាបូលិក។**

៥. ជំនួនទៅដែលធ្វើបញ្ជីកញ្ចប់ (Common Medical Conditions)

៥.១ ប្រព័ន្ធបេះដឹងសរស់ឈរិយាម (Cardiovascular System)

- ការស្មោះប្រចាំលយាមនៃបេះដឹងដោយសារការស្ឋាក់ឈរិយាម (Congestive heart failure), cor pulmonale
- បញ្ហាលើសឈរិយាម (គេស្ថិតស្រាវជ្រាវបញ្ហាលើសឈរិយាមដែលកែតែដោយខ្ពស់ឡើង ផ្សេងៗបន្ថែមបញ្ហាលើសឈរិយាមដែលធ្វើឡាក់នៃជំនួសឱ្យង)
- វិបត្តិចង្កាក់បេះដឹង(Arrhythmias) (វិបត្តិចង្កាក់បេះដឹងដើម្បីការស្នើសុំ តាង (blocks))
- ជំនួសរស់ឈរិយាមបេះដឹង(Valvular heart disease) (ជំនួសដែលបណ្តាលមកពីរលាកសន្ទាក់ដឹង ជំនួសសន្ទោះបេះដឹងមិត្តាល់(Mitral stenosis) ជំនួសត្រូវបាល ឈរិយាមចែករាយដោយសារសន្ទោះបេះដឹងមិត្តាល់បិទមិនជិត(Mitral regurgitation) ជំនួនឈរិយសន្ទោះបេះដឹងមិត្តាល់(mitral valve prolapsed) ជំនួសត្រូវបាល ឈរិយាមចែករាយដោយសារសន្ទោះសរស់ឈរិយាមអាម៉របិទមិនជិត(aortic regurgitation) ជំនួនសន្ទោះសរស់ឈរិយាមអាម៉របិទមិនអស់(aortic insufficiency) ជំនួសត្រូវបាល ឈរិយាមចែករាយដោយសារសន្ទោះបេះដឹងទ្រីគុស្តីដបិទមិនជិត (tricuspid regurgitation) ជំនួសសន្ទោះបេះដឹងទ្រីគុស្តីដបិទមិនជិត(tricuspid stenosis))
- ជំនួសបេះដឹងពីកំណើតក្នុងចំណោមមនុស្សពេញរីយ (ចតបេះដឹងខាងលើបិទមិនជិត(attrial septal defect) ចតបេះដឹងខាងក្រោមបិទមិនជិត(ventricular septal defect) ការតែងត្រួចត្រួចនៃលយាមរការសរស់ឈរិយាមបេះបុងដែលបិទមិនជិត(patent ductus) ជំនួសរស់ឈរិយាមអាម៉រូមត្រួចខុសជម្រើនតាតីកំណើត(coarctation of the aorta))

- ជំងឺរលាកសាថ់ដុំបេះដូងផ្លូវខាងក្រុងដោយសារមេហ៍ (Infective endocarditis)
- ជំងឺសរិសិទ្ធិមេហ៍ដុំដូងក្នុងវន្តក្បាស (Chronic coronary artery disease)
- ជំងឺស្រាមបេះដូង (Pericardial disease) (ជំងឺរលាកស្រាមបេះដូងប្រួចប្រារី និងរួមិត)
- ជំងឺផ្សេងទៀតសរិសិទ្ធិមេហ៍ (Diseases of the aorta) (ជំងឺផ្សេងសរិសិទ្ធិមេហ៍អាមេរ (aortic aneurysm) aortic dissection)
- ជំងឺសរិសិទ្ធិមេហ៍ផ្លូវខាងក្រៅ (Peripheral vascular disease) ។

៣.២ ប្រព័ន្ធសែស្សនក (Integumentary System)

- ការផ្សេងហេត (កមរមាស់ ជំងឺសែស្សនកដែលបណ្តាលមកពីពួកដូរិត (dermatophyte infections), herpes simplex, នើម(herpes zoster) ឲ្យដំឡើងបង្ករដោយមេហ៍ប្រើ (HIV)
- ជំងឺរលាកសែស្សនកដោយការប៉ែះពាល់(Atopic dermatitis)
- កញ្ហាលត្រអាក(Urticaria)
- ហេតមុន(Acne)
- ជំងឺមហាផីសែស្សនក(Skin cancer)
- វិបត្តិកន្ទូលរបកសែស្សនក(Papulo-squamous disorders) ។

៣.៣ ប្រព័ន្ធអង់ដូគ្រឹន(Endocrine System)

- ជំងឺទិកនោមផ្លូម (Diabetes mellitus)
- ហេតពកក(Goiter) ជំងឺលើសជាតិអ៊ូរម៉ូន thyroid (hyperthyroidism) ជំងឺខ្លះជាតិអ៊ូរម៉ូន thyroid (hypothyroidism)
- ហេតខ្លះជាតិអ៊ូរម៉ូន Adrenal (Adrenal insufficiency)
- បណ្តុំហេតសញ្ញា Cushing (Cushing's syndrome)
- វិបត្តិនៃ pituitary ផ្លូវខាងមុខ hypothalamus និងpituitary ផ្លូវខាងក្រោយ
- វិបត្តិនៃពងស្តាស និងប្រស្តាត (Disorders of the testis and prostate)
- វិបត្តិនៃអណ្តាសប័យ និងបំពង់ប្រជាប់កេទស្រី (Disorders of the ovary and female genital tract) ។

៣.៤ វិបត្តិផ្លូម និងក្រព័ែះពោះរៀន (Gastrointestinal and Liver Disorders)

- ជំងឺបំពង់អាហារធំ (ការពិចាកលេបអាហារ/ achalasia; ការប្រាលអាហារពីក្រព័ែះមកបំពង់ក/ gastro-esophageal reflux disease))
- ជំងឺជំពើក្រព័ែះ(Peptic ulcer) និងវិបត្តិដែលទាក់ទងនឹងអាសីតដួឡើង
- ជុំក្រព័ែះពោះរៀន (បំពង់អាហារធំ ក្រព័ែះពោះរៀនធំ មហាផីសែស្សនក លំពង់ និងជុំពោះរៀនធំ)

- ជំនើយពេលដែលមានសង្គមរន្ធតុទចុងពេលដែលមានសង្គម (Colonic and ano-rectal diseases) (irritable bowel syndrome, diverticular disease)
- ភោគរលាកធ្វើម (ស្រួចស្រារ ផ្សោបនីងកាំវិះ ដោយសារីរុស និងដោយសារជាតិអាលុកូល)
- ជំនើក្រុងពេលវិបាករបស់វា (ការឡើងសម្ងាត់សរិសដែនប៉ែក) (portal hypertension) ភោគខ្សោរក្បាល (encephalopathy) ទាចទឹក (ascites) ភោគរលាកស្រាមពេលបង្កើតឡើងពេលវិបាក (spontaneous bacterial peritonitis))
- ភោគក្រុសក្នុងចែងទឹកប្រមាត់ (Cholelithiasis) ភោគរលាកចែងទឹកប្រមាត់ (cholecystitis), ភោគរលាកបំពង់បង្កូរទឹកប្រមាត់ (cholangitis)
- ភោគរលាកលំពេង (Pancreatitis)
- ការឆ្លងភោគក្នុងពេល (Intra abdominal infections)
- ជំនើរលាកពេលដែលមានសង្គម (Inflammatory bowel disease)
- ជំនើកក្សស និងទល់លាមក (Diarrhea and constipation) ។

៣.៥ ជំនើយាម និងមហាផ័ក (Hematologic and Oncologic Diseases)

- ភោគសោកស្តាតំង (Anemias)
- ភោគមហាផ័កលិមាម (Leukemias)
- ភោគចុះគ្រាប់លិមាមស (Leukopenia)
- ភោគចុះគ្រាប់លិមាមសនិងឆ្លាក់ក្រុត (Thrombocytopenias)
- ជំនើយាមក្រកក (Hemophilia)
- ភោគមហាផ័កក្បៃនកណ្តារ (Lymphomas)
- ជំនើឡើងគ្រាប់លិមាមក្របាម (Vaquez disease) ។

៣.៦ បញ្ហានៃភាពស្តាំ (Immunologic Conditions)

- ប្រតិកម្មធមេទយិតប្បសហ៍ (Hypersensitivity reactions)
- ប្រតិកម្មធមេនូវិសច (Adverse drug reactions)
- បណ្តុះភោគសម្ងាត់នូវការពារការងារកាយចុះខ្សោយ ។

៣.៧ ប្រព័ន្ធដំណាកដែលមានសង្គម (Respiratory System)

- ជំនើហីត
- ជំនើគោរពទងស្បែតកាំវិះ (ជំនើបោះសាញ់ស្បែត/emphysema រលាកទងស្បែតកាំវិះ)
- ជំនើខ្សោយស្បែតកាំវិះ (Chronic restrictive lung disease)
- ជំនើផ្លូវដែលមានសង្គម (Respiratory infections) រលាកសាញ់ស្បែត (pneumonia)
- ការឡើងសម្ងាត់សរិសលិមាមស្បែត (Primary pulmonary hypertension) ជំនើស្បែតសរិសលិមាមស្បែតដោយសារជុំលិមាម (pulmonary thromboembolism)

- ជំងឺទីកដកត្បូងស្រាមស្សិត(Pleural effusion)
- បណ្តាំភាគសញ្ញាវិបត្តិជាទាកដធ្វើមចំពោះមនុស្សពេញវ័យ(Adult respiratory distress syndrome)។

៣.៤ ភោគសញ្ញាកំផើង និងបញ្ហាសាថ្មី-គ្រាងផើង

(Rheumatology and Common Musculo-skeletal Conditions)

- វិបត្តិសញ្ញាកំផើងដែលចមចមយោ (Degenerative joint disorders)
- ជំងឺហ្មតុ (Gout)
- Systemic Lupus Erythematosus
- ជំងឺរោកសញ្ញាកំផើង (Rheumatoid arthritis)
- ជំងឺរោកសរស់លយាម (Vasculitis)
- ភោគលើចុកចាប់ក និងខ្សោង (Neck and back pain)។

៣.៥ ជំងឺឆ្លង (Infectious Diseases)

- ជំងឺដែលបណ្តាលមកពីមេភោគក្រាមវិជ្ជមាន(Gram positive bacteria) (pneumococcal infections, staph lococcal infections, streptococcal infections)
- Hemophilus, Bordetella
- ការឆ្លងភោគដោយមេភោគមិនគ្រែការខ្សោល (Anaerobic infections)
- ជំងឺរបេង
- ជំងឺដែលបង្គដោយវិស influenza និងវិសធ្វើង ។ទេរោតដែលបង្គជំងឺស្អុត CMV, Chlamydia, EBC, ស្អូច(rubeola /rubella) ស្រឡែកឯកសារ (mumps) enteroviral infections, គ្រុនចាយៗ(malaria) គ្រុនលយាមប្រគ្លនលយាមដែលមានហ្មលយាម និងជំងឺដែលបណ្តាលមកពីសត្វណ្ឌិត និងជំងឺនៃវិសដែលចម្លងតាមសត្វ
- ជំងឺដែលបង្គដោយពួកដ្ឋិត (Fungal infections)
- ជំងឺដែលបង្គដោយពួកប្រុត្តិស្សិត (Protozoal infections)
- ជំងឺគ្រុន (Helminthic infections)
- ជំងឺឆ្លងក្នុងសហគមន៍ ផ្សេបនឹងជំងឺឆ្លងក្នុងមន្ត្រីរពេទ្យ (Community-acquired vs hospital acquired infections)
- ការឆ្លងភោគក្នុងចំណោមអ្នកមានប្រព័ន្ធការពារការងារកាយចុះខ្សាយ។

៣.១០ វិបត្តិតម្រងនោម (Renal Disorders)

- ខ្សាយតម្រងនោម(Renal failure)
- រោកតម្រងនោមស្រួចប្រារ (Acute glomerulonephritis)
- ខ្សាយតម្រងនោមកំពើ (Chronic renal failure)

- បណ្តុះពាកសញ្ញា នៃជីតម្រជននោម (Nephrotic syndrome)
  - ភាពមិនប្រក្រតី នៃប្រជាប់គម្រជននោម ដើលមិនមានចេញពាកសញ្ញា (នោមយាម hematuria) មានជាតិប្រើគេអើនក្នុងទឹកនោម (proteinuria) នោមខ្លះជាមួយនឹងមេពាកស្សាប់ (sterile pyuria) មានកោសិកាល្អាក់តាមទឹកនោម (casts))
  - ការឡើងសម្ងាត់យាមក្នុងជីតម្រជននោម (Hypertension in renal diseases)
  - ក្រុសក្នុងគម្រជននោម (Nephrolithiasis)។

៣.៩៩ បញ្ហាសរីសប្រសាគ (Neurological Conditions)

- ជំនួយក្បាលនិងសរសេលយាម(Cerebrovascular disease)
  - ជំនួយត្រកប្បេក(Epilepsy)
  - ជំនួយអ្នព្យាស្តីកនៃប្រព័ន្ធប្រសាគកណ្តាល(Neoplastic diseases of the central nervous system)
  - ការឆ្លងកោតនៃប្រព័ន្ធប្រសាគកណ្តាល (ជំនួយលាកស្រោមខ្លួន និងលាកខ្លួយក្បាល ដោយសរមេកោតបែង ចាក់គេវិធម៌ ឬសុវត្ថិភាព និងចាក់ស្តីតិច)
  - ជំនួយ Alzheimer និងជំនួយកិលប្រិកដទៃទៀត
  - ជំនួយ Parkinson
  - វិបត្តិសរសប្រសាគក្បាល(Cranial nerve disorders)
  - វិបត្តិគេងមិនលប់(Disorders of sleep)
  - ជំនួយក្បាលផ្ទើងខ្សោង(Spinal cord diseases)
  - ជំនួយសរសប្រសាគទៅក្នុងខាងក្រោម(Peripheral neuropathies)
  - វិបត្តិឈើថាប់រាំវិះ(Chronic pain disorders)។

៣.១៤ បញ្ហាអាមេរបតម (Nutritional Problems)

- ការលើស និងកង្វែះអាហារបត្រម (Nutritional deficiency and excess)
  - ការមិនយ្យានអាហារ និងការហូបមិនចេះផ្តុត (Anorexia nervosa and bulimia)
  - ធាត (Obesity)
  - ជំងឺទឹកនោមដូម (Diabetes)។

៣.១៣ បញ្ហាកែវក (Ophthalmologic Conditions)

- ជំងឺរលាកក្បែកក្រុហម (Conjunctivitis)
  - ជំងឺរលាកបាតក្បែក (Retinitis)
  - ការចិះទិន្នន័យក្បែក (Corneal abrasion)
  - ជំងឺបាយក្បែក (Cataract)
  - ការសង្កោះបន្ទាន់នៃបញ្ញាក្បែក (Eye emergencies) ។

៣.១៥ បញ្ហាប្រចាំថ្ងៃ (Otology Conditions)

- រលាកប្រចាំថ្ងៃ និងខាងក្រោម(Otitis media and external)
- បាត់បង់សមត្ថភាពកូដការស្មាប់(Hearing loss)
- ហើងប្រចាំថ្ងៃ(Tinnitus)។

៣.១៥ សុខភាពផ្លូវចិត្ត (Mental Health)

- ជំនួយកាត់ទីកចិត្ត(Depression)
- ិបតិកយន្ទាប់(Anxiety disorder)
- ការកែយស្សន់ស្សារ(Panic attack)
- បញ្ហាបញ្ញា និងការបង្គគ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្លួនឯង(Dependence issues and self-harm)។

៣.១៦ វិសវិទ្យា(Toxicology)

- ការពុលចំណើរអាហារ(Food poisoning)
- ការពុលស្របា(Methanol poisoning)។

២. មាតិកាសមត្ថភាពស្តូលដ្ឋឹកសល្យសាង្តែ

(Core Competency Contents in Surgery)

១. គោលការណ៍ទូទៅនៃសល្យសាង្តែ (General Principles of Surgery)

- ការធ្វើយកបិបសវិសាង្តែ និងមេតាបូលិក(Physiologic and metabolic response) ចំពោះការវេះកាត់ប្បរួស
- ការគ្រប់គ្រងសារធាតិក និងអេឡិចត្រូលិតនៃអ្នកជំនឿវេះកាត់
- គោលការណ៍នៃការលាងសម្ងាត និងការរំងារបែងការ
- ការយកតាម(Hemostasis) ការហ្វារយាម និងការបញ្ចូលយាម
- ជំណើរការនៃការព្យាបាលរបួស(Process of wound healing)
- ការឆ្លងកែតាមពេលវេល់កាត់ ការបង្គារ ការដឹង និងព្យាបាលទាន់ពេល
- ការបំបែនអាហារពេលវេល់កាត់(Surgical nutrition)។

២. ជំនួយការប៉ែះទីនិចធិដែលគ្រួរវេះកាត់បន្ទាន់ (Surgical Emergencies and Trauma)

- ពោតសវិសាស្ថ្ធីនៃការប៉ែទិន្នន័យ (Pathophysiology of trauma) សុវិក (shock) អាការ់លើពេះស្រួចស្រាវ (acute abdomen) រលាក (burns) ការបូមយកចេញនូវសារធាតុតីក្រា (Foreign body aspiration) និងការហ្មរិយាយពេលរំភាគ
- សញ្ញា និងចង្វោមពោតសញ្ញានៃសុវិក ការប៉ែទិន្នន័យ ក្រហាយ លើពេះស្រួចស្រាវ ការហ្មរិយាយពេលរំភាគ
- វិធានការស្រោះបប់ម
- ការផ្តល់ជាតិទិក និងអេឡិចត្រូនិកក្នុងពេលមានសុវិក
- គោលការណ៍នៃការអប (splinting) និងការដឹកជញ្ជូនបន្ទាន់សម្រាប់អ្នកដំនឹងដែលមានរូបស្រួចស្រាវ
- ការរាយតម្លៃបម្រឈមនៃអ្នកដំនឹងដែលមានរូបស៊ា ការអេឡិចជំបួន ការអេឡិចលេខកទី២ ពិន្ទុ Glasgow សម្រាប់ការសន្និដ្ឋាន ការរាយតម្លៃពីការលាក ការរាយតម្លៃពីការបាត់បង្គាយាម និងតម្រូវការគួរការ និងការបញ្ចប់រិយាយ
- ធ្វើការបកស្រាយការពិនិត្យដើម្បីធ្វើពោតនិងបន្ទាន់ស្រោះបន្ទាន់៖
  - ការពិនិត្យរិយាយ
  - រូបថតដោយការស្នើ X៖ ធម្មតា និង CT scan, Endoscopy, ការពិនិត្យអេក្រសាស្ត្រ (ultrasound)
- ការឲ្យឱ្យសចំសម្ងាប់មេពោតសម្រាប់បង្ហារ និងព្យាបាល (Prophylactic and therapeutic antibiotics)
- គោលការណ៍នៃការព្យាបាលដោយរំភាគ ស្ថានភាពដំនឹងបន្ទាន់ដែលដូចត្រូវបានបញ្ជាប់

៣. ពោតសវិសាស្ថ្ធី ពោតសញ្ញា និងចង្វោមពោតសញ្ញា ពេលសម្រាប់ធ្វើពោតនិងបន្ទាន់ នៃការព្យាបាល ការបង្ហារដល់បាក (Pathophysiology, signs and symptoms, diagnostic tests, plan of treatment, prevention, complications):

៣.១ ក្បាល និងក (Head and Neck)

- ប្រអប់មាត់ (Oral cavity): ការហើរ (benign swellings) មហាផីកដែលមានការសិកជាថែង (squamous cell carcinoma) ដំនឹងក្រពេញទិកមាត់ (salivary gland disease) និងការដុះការសិកដែលខសជម្លតា (neoplasm) ដំបែនលូយ (ulceration) ធម្មិតមាត់ (oral candidiasis), oral hairy leukoplakia
- ក្រពេញ Thyroid (មហាផីក និងការកិចដំនឹងលើសជាតិអ៊រម៉ឺន thyroid) ដំនឹងពកកដែលមានជុំអន្តិលប្រើប្រាស់ (Multiple colloid adenomatous goiter) ។

៣.៤ ង់ដោះ (Breast)

- មហាវីក ង់ដោះ: Fibro-adenoma, Fibrocystic disease

៣.៥ ជំងឺជ ព្យាកំងពោះ (Disease of the Abdominal Wall)

- ខ្លួន(Hiatal, សំន្បែ:ប្រូង (diaphragmatic) ក្រឡៀវ (Inguinal))
- ពក សេរ្យពោះ ផ្សេន (Mesenteric cyst) ជុំនៅនឹងជ ព្យាកំងពោះ (abdominal wall tumors)

៣.៦ ជុំដែលកែត លើជាលិកាទន់ (Soft Tissue Tumors)

- ចង់សេបុម (Sebaceous cyst) ចង់ដែលមានជាតិសេរ្យកន្លែងក្នុង (Epidermal inclusion cyst)
- មហាវីកដែលមានកោសិកជាតិចេញ (Squamous cell cancer) មហាវីកកោសិកប្ដាត (Basal cell cancer) មហាវីកសេរ្យក (Melanoma) មហាវីកជាលិកាទន់(Soft tissue sarcoma)។

៣.៧ បំពង់អាហារ (Esophagus)

- ពិធាកក្នុងការលេបអាហារ(Achalasia) ការច៉ាងពោះ ផ្សេន(Diverticula) រលាក បំពង់អាហារខ្សោះ ឆ្លាត (Corrosive esophagitis) បណ្តុកកោតស ព្យា Mallory Weiss, ការ ឆ្លាតយប់បំពង់អាហារ ឱ្យិតបំពង់អាហារ
- ការរលាកបំពង់អាហារដោយការប្រាល ចេញ (Reflux esophagitis) ការប្រាល អាហារចេញពីភ្លេទេសកបំពង់អាហារ(Gastro-esophageal reflux) ជុំកែតនៅសាថ់ ជុំរោលាង (Leiomyoma), Barrett's esophagus, មហាវីកបំពង់អាហារ។

៣.៨ ក្រពេ: និងគល់ពោះ ផ្សេនជី (Stomach and Duodenum)

- ជំងឺជ ពោះក្រពេ: (Peptic ulcer disease) រលាកក្រពេ: (Gastritis) ជុំកែតនៅសាថ់ ជុំរោលាង (Leiomyoma) មហាវីកក្រពេ: (Gastric cancer)

៣.៩ អណ្តូវក (Spleen)

- វិបត្តិអណ្តូវក(Disorders of the spleen): hyposplenism, ការចុះចយចំនួនគ្រាប់ លយាមដោយសារការវិកអណ្តូវក (hypersplenism) ចង់អណ្តូវក(splenic cyst) លក្ខុខណ្ឌសម្រាប់ការកាត់អណ្តូវកចេញ ការបែះទិន្នន័យ

៣.១០ ពួស (Liver)

- បុសពួស (Liver abscess), មហាវីកកោសិកពួស (Hepatocellular carcinoma), ការបែះទិន្នន័យ (Trauma)

៣.១១ ចង់ទិកប្រមាណ (Gallbladder)

- ភោគក្រុសក្នុងចែងទឹកប្រមាក់(Cholelithiasis) ភោគក្រុសក្នុងទឹកប្រមាក់ក្នុង (Choledocholithiasis) ភោគលាកចែងទឹកប្រមាក់(cholecystitis)ការស្វែះពោះផ្លូវដោយសារក្រុសប្រមាក់(Gallstone ileus) ឬកំណើតនៅនីងទឹកប្រមាក់(Gallbladder tumors)។

៣.១០ លំពេង (Pancreas)

- ភោគលាកលំពេង (Pancreatitis) ឬលំពេងPancreatic tumors ការប៉ះទឹត្តិច Trauma

៣.១១ ការឡើងសម្ងាត់លាមក្នុងផែនប៉ក (Portal Hypertension)

- ការឡើងសរសើលយាមបំពេងអាហារដែលមានហ្មរួម(Bleeding esophageal varices)

៣.១២ ពោះផ្លូវតូច (Small Bowel)

- ការស្វែះពោះផ្លូវ ជំងឺរលាកពោះផ្លូវដោយសារមេភោគត្រូវពោះផ្លូវ(Typhoid ileitis) របៀបពោះផ្លូវ(Intestinal tuberculosis) ជំងឺក្រុន(Crohns disease)
- ការមានឯកមាននៅស្តីពីពោះផ្លូវ(Mesenteric thrombosis)។

៣.១៣ ពោះផ្លូវធំ (Large Bowel)

- លោកខ្សោះពោះផ្លូវស្រួចក្រហែ(Acute Appendicitis)
- លោកពោះផ្លូវជំដោលមានជំពោះលួយ(Ulcerative colitis) ឬពោះផ្លូវ(Polyps) មហាផ្ទៃកពោះផ្លូវធំ(Colonic carcinoma), Iverticular disease, ការប៉ះទឹត្តិច។

៣.១៤ ចុងពោះផ្លូវធំ និងនូនតូច (Rectum and Anus)

- មហាផ្ទៃកនូនតូច(Rectal cancer) បុសដូងបាត(Hemorrhoids) ឆ្លាយកន្សាល់តូច (Anal fistula) បុសនៅមូននូនតូច(Perianal abscess) ឬនៅនីងនូនតូច(Anal tumors) ការប៉ះទឹត្តិច។

៣.១៥ ជំងឺរោគតែសរសប្តាហាត (Neurological Surgery)

- ឬនៃប្រព័ន្ធប្រសាធារដែលដូចបញ្ជីកញ្ចប់ ការប្ររលយាមក្នុងខ្សោះក្រុល និងសរសើលយាមមកពី aneurysms ។ល។
- ការប៉ះទឹត្តិច។

៣.១៦ វិបត្តិសាថ់ជុំ-គ្រោងផ្តើង (Musculo-Skeletal Disorders)

- ការបាក់ និងឆ្លាត(Fractures and dislocations) មហាផ្ទៃកផ្តើង(Osteosarcoma) មហាផ្ទៃកផ្តើងខ្លី(Chondrosarcoma)

៣.១៧ ការបោះកាត់ដូសងូល និងកែលអ្ន (Plastic and Reconstructive Surgery)

- ផែមាក់ និងក្រអូមមាក់(Cleft lip and palate) ការផ្តាំស្រួក(Skin grafting)

៣.១៤ បញ្ហាប្រជាប់តម្រងនោម (Urologic Conditions)

- ជុំក្រសក្តុងបំពងបង្កូរទីកនោម៖ ថ្វាកនោម(bladder) បំពងបង្កូរទីកនោមខាងក្រោង(ureters) តម្រងនោម(kidneys)
- ការវិកប្រុស្ថាត(Benign prostatic hypertrophy) មហាវិកប្រុស្ថាត (prostatic cancer)
- មហាវិកតម្រងនោម មហាវិកថ្វាកនោម ជុំផ្លូវខាងលើនៃតម្រងនោម(Adrenal tumors)
- ការប៉ែទិដ្ឋិចធ្លួវភេទ និងបំពងនោម ដំីប្រជាប់ភេទ(genital diseases)
- ដំីឆ្លងតាមការរួមភេទ(Sexually transmitted infections)។

៣.១៥ ដំីវេសាត់កុមារ (Pediatric Surgical Conditions)

- ដំី Hirschsprung និងអូចិនិត(Imperforate anus) លោតស្ទះទីកប្រមាត់(Biliary atresia) លោតស្ទះពោះព្រោះ(Intestinal atresia) លោតច្បែតពោះព្រោះ(Intussusception)
- ការបិទទងជួតមិនជិតពីកំណើត និងខ្លួនជួត (Gastroschisis and omphalocoele), Oesophagus ectasia ការស្ទះគល់ពោះព្រោះព្រោះដោយសារមហាវិក (pyloric hyperplasia stenosis)
- Spina-bifida-meningocele ភាពមិនប្រកតីនៃនូវភេទ និងបំពងនោម (Genital and urinary tract abnormalities)។

៣.២០ ដំីភ្លើក (Ophthalmic Conditions)

៣.២១ ដំី ត្រាចែក ប្រមុះ និងបំពងកដែលជួរបញ្ចីកញ្ចប់

៣.២២ បញ្ហាបៀវសម្បស្ស (Orthopedic Conditions)

- ការបាក់ និងភ្លាក់(Fracture and dislocations)

៣.២៣ ការឡើងក្នុងកណ្តាល (Lymphadenopathy)

៤. មាតិកាសម្បូរភាពស្ថិតិផ្លូវកដឹធនកុមារ

(Core Competency Contents in Pediatric)

៩. មូលដ្ឋាននៃការថែទាំកុមារ (Basics of Child Care)

- ការផ្តល់អាហារបន្ទុល្យ និងត្រីមត្រូវ
- អនាមិយត្រូវបំគ្នាន់ប្រើទីកដែលមានសុវត្ថិភាព
- ការកំណត់អត្ថសញ្ញាណាកម្ម ចំណាត់ម្នាក់ ការព្យាយាលនិងការផ្តល់ប្រើក្សាត់ដែលជួរបញ្ចីកញ្ចប់

- ការបង្ហារដំឡើង
- ការផ្តល់ថ្នាំបង្ហារ។

៤. វិធានការស្រោះបច្ចេ (First Aid Measures)

- ការរាយតម្លៃស្រោះបន្ទាន់នៅកន្លែងបែងចែកដំឡើង និងការព្យាបាល ការគំទ្រដីវិតមូល ដ្ឋាន ការគំទ្រដីវិតកុមារកម្រិតខ្ពស់ ការស្រោះបន្ទាន់ដូចកបេដឹងនិងស្អាត ការត្រួតបំត្រួត វគ្គរោង
- បញ្ចាសុទិស្សាយនៃកណីស្រោះបន្ទាន់ដែលជូនបញ្ញីកញ្ចាប់ និងការព្យាបាលបន្ទាន់ទៀត។

៥. ការបញ្ចានដំឡើង (Referrals)

- កំណត់ភីនភាពករណីដែលចាំបាច់ត្រូវបញ្ចានទៅត្រូវពេទ្យឯកទេស
- រៀបចំការបញ្ចានអ្នកដំឡើងទៅមន្ត្រីពេទ្យ រួមទាំងការបញ្ចានទាន់ពេលណោបន្ទាប់ពីអ្នកដំឡើង មានលំនីង ឬនិងដំឡើងទៅមន្ត្រីពេទ្យដែលទទួលមុនពេលបញ្ចាន រៀបចំមួយខែបុគ្គលិកសុខភាពទៅជាមួយអ្នកដំឡើង ត្រូវមានឱសចែស្រោះជីវិត និងសម្ងាត់សម្រាប់ដឹកជញ្ជូន និងបណ្តុះកំណត់ត្រាអ្នកដំឡើង ដោយមានឯកសារចូរស់លាស់អំពីប្រវត្តិ និងការព្យាបាល ផ្សេងៗ។

៦. បញ្ចាស្រោះបន្ទាន់ដែលជូនបញ្ញីកញ្ចាប់លើកុមារ (Common Pediatric Emergency Conditions)

- ការគំនុះដឹង និងស្អាត (Cardiopulmonary arrest) ការចុះខ្សោយតូនាទីដំណាកដដើម (Respiratory failure) សុរីក (Shock) ការទួរឲ្យឯងពណ៌ស្សាយ (Cyanosis)
- ការបើតយករបស់ស្សាក់ក (Foreign Body Aspiration) វិបត្តិចង្វាក់ដដើម (Arrhythmias) ការបូមលាមកវិត្រ (Meconium aspiration)
- ការប្រកាថ (Convulsions) ការហ្មរលាមតាមក្រពេ: និងពោះរៀន រករុស
- ប្រពិកម្មអាណាពាបីទូរកំទិច (Anaphylaxis) កៅតិប៊ីតធើចុកខ្សោះ (Status asthmaticus) ការទួរឲ្យឯងជាតិសុរីកខ្សោះ (Diabetic ketoacidosis) បូសខ្សោះ (Sepsis) ការលង់ទីក (Drowning) ពោះចិក (Snake bite)
- ជាតិពុល (ឧទា. ជាតិអាស់និច សំណារ/lead arsenic) និងការពុលថ្នាំសម្ងាប់សត្វច្បែង (pesticide poisoning)
- កុមារឈើចុង (សញ្ញាប្រោះថ្នាក់)។

៧. ដំឡើងកុមារដែលជូនបញ្ញីកញ្ចាប់ (Common Pediatric Conditions)

- ៥.១ បញ្ហាអាល់សី (Allergic Conditions)**

  - កន្លែលស្សែរកំកន្លែលគ្រាក អាល់សីជាមួយនឹងចំណើរភាពប្រុងិត
  - រលាកស្សែរដោយការប៉ែះពាល់(atopic dermatitis) កន្លែលប្រុរាណក្រមុំ(Rashes ឬ rhinitis) ហើត(Asthma)។

៥.២ វិបត្តិនៃការលួចលាស់ (Developmental Disorders)

  - បញ្ហាបែលនា ខទា. ភាពពីការខ្សែក្សាល (cerebral palsy) ថែះនិយាយយើត(speech delay) និងពិធាកស្សាប់ (hyperactivity and attention deficit)
  - យើតយ៉ារក្តួងការអភិវឌ្ឍន៍ទូទៅ (Global developmental delay) ពិធាកច្បល ចំណោមគេ(autism) ការឱ្យការលួចលាស់យើតខាងបញ្ញាច្នាល (Mental retardation)

៥.៣ បញ្ហាអង់ដូគ្រីន (Endocrinological Conditions)

  - ជំងឺទិកនោមផ្លូមកុមារ វិបត្តិpituitary ក្រពេញthyroid និងក្រពេញadrenal

៥.៤ ជំងឺបេះដួងសរស់លិក (Cardiovascular Diseases)

  - ជំងឺបេះដួងពីកំណើត ជំងឺបេះដួងដែលបណ្តាលមកពីការលើសន្សាក់(Rheumatic heart disease) ការខានចង្កាក់ និងអត្រា(Disturbances of rhythm and rate)
  - ការលើសសម្ងាត់លិក(Hypertension)
  - ពោតស្តីក(Beriberi)។

៥.៥ វិបត្តិប្រព័ន្ធនំលាយភាពបារ (Digestive System Disorders)

  - ការក្សូត(Vomiting) កក្សស(Diarrhea) ការលើស និងហើមពោះ(Abdominal pain or distention) ទល់លាមក(Constipation) ការប្រាលបេញពីក្រពេះមកបំពេជីភាពរដៃ
  - ស្វែះពោះដ្ឋែ(Ileus) ពោតលើវិជ្ជា(Jaundice) ការឱ្យការដូច(Hepatomegaly) ទាញទិក(Ascites) បញ្ហាបោះស្រួចស្រាវ(acute abdomen)។

៥.៦ វិបត្តិតំណាង (Genetic Disorders)

  - វិបត្តិក្រុម្ភស្អម(Chromosomal disorders) វិបត្តិក្រុម្ភស្អមកៅទ (Sex chromosome disorders)

៥.៧ វិបត្តិជាតុការពារកងកាយ (Immunologic Disorders)

  - បណ្តុះពោតសញ្ញា Stevens Johnson ហើមសរស់លិកនិងសរស់ប្រសាទ (Angio-neurotic edema)

៥.៨ ជំងឺឆ្លង (Infectious Diseases)

  - បាក់គេវីស ពោតខានស្សាក់ អាសន្នពោត Escherichia coli, Hemophilus influenza, Leptospirosis, Meningococcal, Pertussis, Pneumococcal, Salmonella, Shigellosis, Staphylococcal, Streptococcal, គេតាល្អាស របៀប ការឆ្លងតាមមន្ទីរពេទ្យ ជំងឺស្សាយ ជំងឺប្រមេះ

- វីសេស់ ដំនើងអេដស៍ និងមេហោតបាន់ គ្រឿនឈាម រលាកកដើម, Herpes simplex, ស្រឡែខ្លួន ដំនើងផ្សេងៗ ដំនើងស្អូច ហោតរបកស៊ុវក (Roseola) អុតស្វាយប្បអុតតូច (Varicella zoster), rotavirus, norwalk virus, respiratory syncitial virus, influenza, parainfluenza

- ប្រុធុស្ទិជីប្បុច្ចាកសុតែក អាមីប (Amoebiasis) គ្រឿនចង្កឹះ (Ascariasis) អៀវីស (Enterobius), Giardiasis, គ្រឿនទម្ងក គ្រឿនចាយ៉ា កមរមាស់ គ្រឿនសុសុ (Schistosomiasis)

៥.៩ វិបត្តិជាកដដើម (Respiratory Disorders)

- ដំនើងប្រជាប់ដកដដើមផ្សេកខាងលើ៖ ការផ្សេងៗហោតប្រជាប់ដកដដើមផ្សេកខាងលើ (URTI), បុសដុវិញអាមីជាល់ (peritonsillar abscesses)
- ដំនើងប្រជាប់ដកដដើមផ្សេកខាងក្រោម៖ រលាកទងស្អូត រលាកសាថ់ស្អូត ដំនើងប្រទាយ បំពង់ខ្សោយ (reactive airway disease)
- ដំនើងស្រុាមស្អូត៖ ការដកកិច្ច (Effusion)
- រលាកទងស្អូតតូច (Bronchiolitis)។

៥.១០ វិបត្តិប្រជាប់តម្រងនោម (Urinary Disorders)

- ការផ្សេងៗហោតប្រជាប់តម្រងនោម (UTI) បណ្តុះហោតសញ្ញា Glomerolo-Nephritic ស្របប្រារ បណ្តុះហោតសញ្ញា Nephrotic
- ការបាត់បង់មុខងារតម្រងនោមស្រួល (Acute renal failure)។

៥.១១ វិបត្តិសរសប្រសាធ (Neurological Disorders)

- ការផ្សេងៗហោត ការប្រកាប់ប្រិបត្តិកក្រោក ដំនើងទីកដកកួនក្រុងក្រាល (Hydrocephalus) ស្របប្រារ

៥.១២ វិបត្តិអាហារបត្តិម្លៃ (Nutritional Disorders)

- ដំនើកង្វែះអាហារបត្តិម្លៃ (Marasmus Kwashiorkor) ធាត់លើសទម្ងន់ (Obesity)

៥.១៣ ដំនើមហានីក (Oncologic Conditions)

- ការកែវគ្រាប់យាមសុខបុរិយុត្តិ និងមហានីកកួនកណ្តាល

៥.១៤ ការថែទាំទាក់ទើបនឹងកែវ (Care of the Newborn)

- ប្រជុំប្រជុំបំទីកនៃឯកសម្រាប់ការសម្រាល និងកនៃឯកសម្រាប់សង្គ្រោះទាក់ទើបនឹងកែវ
- ធ្វើការថែទាំទាក់ទើបនឹងកែវត្រូវបានបាប់សម្រាប់ទាក់ទើនអស់
- ធ្វើការថែទាំទាក់ទើបនឹងកែវដែលគ្មានដដើម (ការថែទាំកួនក្រុងពេលសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងក្រោយពេលសង្គ្រោះបន្ទាន់)
- ធ្វើការថែទាំបន្ទាន់មិនបាប់ទាក់ទើបនឹងកែវដែលមានទម្ងន់ទាប ប្រកើតមិនគ្រប់ខេត្ត
- ធ្វើការថែទាំទាក់ទើបនឹងកែវតាមទម្ងាប់ធ្មតារមទាំងការធ្វើដែនការសម្រាប់ពេលចេញពីពេទ្យ

- សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់
- ការរាយតម្លៃនៅក្នុងការបំពេជោះ ដូលប្រើក្រា និងដោះស្រាយបញ្ហាបំពេជោះ
- ការកំណត់អត្ថសញ្ញាណា និងការគ្រប់គ្រងបញ្ហារបស់ទារកទីបនឹងកែវិធីដែលផ្តូប
ពីកញ្ចប់ ការពិចាកដកដោះ ការចុះកំដោ (hypothermia) ត្រួន ប្រកាត់ ភាពមិន
ស្មាតនៃទារកទីបនឹងកែវិធី ការស្សែដោះ លាកស្រាមខ្លួន ការហូរឈាម ដំនឹ
ស្សាយពីកំណែវិធី ការផ្តល់ពេជោនៃក្នុកបុស្សុកបុស្សិត ពេជោលើនូវផ្លូវ ការបែះ
ទិន្នន័យពេជោ ភាពមិនគ្រប់លក្ខណៈពីកំណែវិធី (congenital malformations)
កក្យស ចុះដាតិស្សរក្ខុងឈាម ការថែទាំទារកទីបនឹងកែវិធីពីម្នាយដែលមានផ្ទុកមេ
ពេជោហូរ ពេជោទីកនោមផ្លូម បុកត្តាបានិកឃើយសម្រាប់ការផ្តល់ពេជោ ទារកទីបនឹង
កែវិធីពីម្នាយដែលមានដំនឹកនៅមេផ្លូម ទារកទីបនឹងកែវិធីពីម្នាយដែលមានផ្ទុក
ដំនឹកអេដស្សា

៥.១៥ ឯបត្តិឈាម (Hematologic Disorders)

- ដំនឹក Thalassemia, G6PD, ស្សុកស្សាគំង (anemia)

យ. មាតិកាសម្បត្តភាពស្អុលផ្លូវ សម្បពបរិបារ និងពេជោស្សី

(Core Competency Contents in Obstetrics and Gynaecology)

៩. សម្បពបរិបារ (Obstetrics)

៩.១ អគ្រាមរណៈភាពនៃមាតា និងទារកទីបនឹងកែវិធី (Maternal and Newborn Mortality)

- មូលហេតុ
- ស្តិតិបច្ចុប្បន្ន
- ការបង្ការ

៩.២ ការប្រើប្រាស់សិរីសាស្ត្រ និងចិត្តសាស្ត្រនៅក្នុងពេជោមានតិវិក (Physiological and Psychological Changes in Pregnancy)

- ការប្រើប្រាស់នៃប្រព័ន្ធបន្ទុពុំ
- ការប្រើប្រាស់នៃប្រព័ន្ធបែវដែលនិងសរស់ឈាម
- ការប្រើប្រាស់នៃប្រព័ន្ធផកដោះ
- ការប្រើប្រាស់នៃប្រព័ន្ធភាពរបាយការ
- ការប្រើប្រាស់នៃស្សុក

- ការໃប្ហូលនៃគ្រាងផ្តើម
  - ការໃប្ហូលនៃទម្ងន់អ្នយ
  - ការໃប្ហូលកន្លែងប្រព័ន្ធគង់ដូត្រីន
  - ការໃប្ហូលនៃដោះ។

១.៣ ការថែទាំមុនសម្រាល (Antenatal Care)

- គោលបំណងនៃការថែទាំមុនសម្រាល (ដើម្បីយល់ចាយក្នុងថ្មីទិន្នន័យ)
  - ប្រភពិ (សារ៖សំខាន់នៃការសាកសុរប្រភពិរបស់ស្ត្រីឡ្វានូវតាមឯកតាមុន)
  - គណនាកាលបរិច្ឆេទនៃការសម្រាល
  - សញ្ញាសំខាន់នៃជីវិត៖ សម្ងាត់ឈាម ដឹកចារ សីតុណ្ឌភាព ការធនការដើម
  - តែស្ថិតិយាម៖ ក្រុមឈាម ឬម៉ែក្តុងបីន ពាកស្តាយ អេដស់ គ្រុនចាយ
  - តែស្ថិតិកនោម៖ ប្រុគិតិន
  - កម្ពស់ស្ថ្ទិន
  - ការស្វាប់ការបង្ហាញនៃទារក្នុងផ្ទៃ
  - សុច្រនាករនៃសុខុមាលភាពទារក្នុងផ្ទៃ៖ ចង្ចាក់បេះដួង(fetal heart beat) ចលនាទាក់
  - ការផ្តល់ថ្នាំបង្ហារដំនឹះតែតាម្ភាស(tetanus toxoid)
  - ឱសចំ៖ ជាតិដែក(iron ឬ folate) ឱសចំ mebendazole
  - អាបាយបត្តិអ្ន
  - ការត្រួលត្រូវដែលផ្តល់ថ្នាំបញ្ជីកញ្ចាប់៖ ការចង្វារ ពីងដោះ អស់កម្បាំង មិនយ្យានអាបារ នៅមញ្ញីក ឡើងសរស់ឈាម រម្លឺលក្រាតីដំនឹះ
  - កង្វែល់ដែលផ្តល់ថ្នាំបញ្ជីកញ្ចាប់៖ ស្អែកស្បាំង តូតចង្វារ/“ចាយក្នុង” ជាតិទិកនិងអាបារបន្ទូមមិនត្រប់ត្រាន់
  - សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់៖ យើក្រាលខ្សោំង ការឡើងសម្ងាត់ឈាម យើចិងដើម ស្រកំង ត្រូក ប្រកាញចង្វាក់ឈាម
  - សញ្ញាយើពោះសម្រាល
  - ដែនការកែត និងសង្គោះបន្ទាន់
  - ដែនការគ្រូសារ
  - ការបំពេញដោយទិកដោះម្ងាយ
  - ស្ថាល់ពីការប្រតិបត្តិដែលមានគ្រោះថ្នាក់ និងផ្តល់ជំបូន្ទានឱ្យបានត្រប់ត្រាន់ដើម្បី ចេញសកាង។

១.៤ ធនលវិធាកក្នុងការមានត្រួស (Complications in Pregnancy)

- ឆ្លាក់យោមក្នុងពេលទីបន្ទាន់តភិ៍ ការរលូត មានតភិធមុកខ្លះ (ectopic pregnancy)
- ឆ្លាក់យោមក្នុងពេលមានតភិមុនសំរាប់ សុកចាំងមាត់ស្សវ (placenta previa), ការប្រួចនឹងសុកមុនកាលកំណាត់ (placenta abruptio)
- ដំឡើដែលកែវិតមានក្នុងកំឡុងពេលមានតភិ (Intercurrent medical conditions): លើសសម្ងាត់យោម ទីកនោមផ្លូម អេដស់ គ្រុនចាយៗ
- ឲ្យតិិនការឡើងយោម: លើសសម្ងាត់យោមដែលបណ្តាលមកពីការមានតភិ (pre eclampsia) ក្រោយក្រឡាក្សីង (eclampsia)
- ស្អែកស្អែង
- ការបែកទីកនោះ មុនឃើញ៖សម្រាល និងមុនពេលត្រូវខ្លួន
- ការឆ្លងកែតែ ដំឡើឆ្លងតាមផ្លូវកេទ និងដំឡើប្រជាប់កេទ
- ទីកនោះគិចធ្លូល ឬ ទីកនោះច្រើនធ្លូល (Oligohydramnios or polyhydramnios)
- ឃើញ៖សម្រាលមុនកាលកំណាត់
- ទម្រង់បង្ហាញឱ្យខ្លួនដែលអ្នកដំឡើមានលិនីហើយទាន់ពេល។
- គ្មានចលនាថារក
- តភិលើសខែ (Post term pregnancy)
- ការបញ្ចនក្នុងខណៈដែលអ្នកដំឡើមានលិនីហើយទាន់ពេល។

១.៥ ការរំលូតដែលមានសុវត្ថិភាព (Safe Abortion)

- ការរំលូតម៉ែត្រីនីក
- ការថែទាំក្រោយពេលរំលូត៖ ការឲលទៅកេសភាពដើមវិញ ការសង្គែត ពីតែមានក្រោយពេលថែទាំ ការគាមដាន
- ធនវិបាក៖ ឃើញចំខាន់ខាន់ ហ្មារយោម របួសក្នុងពោះ សុក ការឆ្លងកែតែ
- ការពន្លារកំណើត។

១.៦ ការសម្រាលក្នុង (Delivery)

- ការដាក់ច្បាសម្រាកពេញ ពេលចាប់ផ្តើមឃើញ៖សម្រាលក្នុង
- ការរៀបចំកខ្លះ និងខបករណ៍សម្រាប់ផ្តើការសម្រាលក្នុង
- ការសម្រាលក្នុងដែលស្មាត និងមានសុវត្ថិភាព
- ដំណាក់កាលដំបួងនៃការឲលើពោះសម្រាលក្នុង៖ ប្រើកំណាត់ត្រាតែម partograph វិធានការសម្រួល(comfort measures) ការបន្ទូយការឲលើចាប់
- ដំណាក់កាលទី២នៃការឲលើពោះសម្រាល៖ ការសម្រាលធ្មតា ការពិបាកសម្រាល ដោយសារការបង្ហាញស្មាត (shoulder dystocia) ការបួមយកទារក (vacuum ex-

- traction) ការសម្រាលកូនដោយចេញតុចមកមុន ការបង្ហាញពិធាការដទៃទៀត និងការសម្រាលកូនដោយវាគាត់
- ជំណាក់កាលទី៣នៃការឈើពោះសម្រាលកូន៖ ការគ្រប់គ្រងសកម្មជំណាក់កាលទី៣នៃការឈើពោះសម្រាលកូន
  - ជំណាក់កាលទី៤នៃការឈើពោះសម្រាលកូន៖ ការផ្តល់សុខុមាភរបស់ប៊ីណ៍ កស្សន ដើម្បីបានការថែទាំសារនូវទារកទីបនឹងកើត ការសង្គ្រោះទារកទីបនឹងកើត ការបំពេជោយទីកដោះម្នាយឲ្យបានបាប់ និងតើម្នាយមុខគំរូ
  - ធម៌រិបាក់ ការឈើពោះសម្រាលយូរ ការឈើពោះសម្រាលមិនចេញ ទារកមានគ្រោះឆ្នាំកំពុង ការបង្ហាញមិនល្អ ល្អៗនឹងសុក ឆ្លាយស្សន ការឆ្លងកែត ការឆ្លាក់ឈាម មានគំរូ
  - ទម្រង់ការប្រពិបត្តិដទៃទៀត៖ ការយកសុកចេញដោយដែកសង្គត់លើសរិស ឈាមអារ៉ា ការប្រើដែកសង្គត់ស្សនពីខាងក្រោម សង្គត់ស្សនពីខាងក្បែង
  - ការបញ្ចូនកូងខណៈដែលអ្នកជំងឺមានលំនីងហើយទាន់ពេល ត្រូវស្ថាល់ពីការប្រពិបត្តិដែលមានគ្រោះឆ្នាំកំពុងឲ្យបានគ្រប់គ្រង់ដើម្បីចៀនការងារ។

៩.៧ ការថែទាំក្រោយសម្រាលកូន (Postpartum Care)

- ការបំពេជោយទីកដោះម្នាយ ការបំពេជោយទីកដោះម្នាយតើម្នាយមុខ ការដោក់ទារកលើត្រូវបង្ហាញម្នាយដើម្បីអាយុរោងមានភាពកក់ត្រូវស្ថិតិស្អាល ឬឱ្យក្រាលដោះ ការឡើងដោះ លាកកដោះ
- ការរិបច្ឆេទវិញ្ញុនៃស្សន (Uterus involution)
- កករិយាក (Vaginal discharge), អនាម័យ
- ការផ្តល់ចុះបង្ហារសម្រាប់ទារកទីបនឹងកើត
- អាហារូបត្ថម្ភ
- ធម៌រិបាក់ ការឆ្លាក់ឈាមក្រោយសម្រាល ការឡើងសម្រាប់ឈាម ស្វែកស្អាតំង ការឆ្លងកែត
- ការពន្លាកំណើត
- ការថែទាំក្រោយសម្រាលកូន ដែលមានគ្រោះឆ្នាំកំពុងឲ្យបានគ្រប់គ្រង់ដើម្បីចៀនការងារ។

១២. ភេទស្សន (Gynecology)

១២.១ ភេទស្សនដែលមិនមែនជាមហាផីក (Benign Gynecologic Problems)

- ជុំអណ្តាត់សីយ (ovarian masses): មិនមែនជាងី (physiologic) ឬជី (pathologic)
- ស្សន: Endometriosis, adenomyosis

១២.២. មហាផីកសរុកដូចសំស្សន (Gynecologic Cancers)

- កស្សវន់ ការបង្ការ ការស្រាវជ្រាវកករណីដីដី ការធ្វើតេស្សរកមើលពីដំណាក់កាល ដី ការព្យាបាល
- ធម្មាំងស្សវន់(Endometrial)៖ ការស្រាវជ្រាវកករណីដីដី ការព្យាបាល
- អណ្តាលសំយ(ovarian)៖ តេស្សសម្រាប់ធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ប្រភេទ ការព្យាបាល។

២.៣ ពោគឆ្លង (Infections)

- ជំថានលូយប្រជាប់កេទ លាក់យោនី ជំថីលាកអាងត្រួតគិត (pelvic inflammatory disease)
- ជំងឺប្រមេះ, Chlamydia
- ពោគរបេង
- អេដស់ HIV/AIDS។

២.៤ ភាពគ្នានក្នុង (Infertility)

២.៥ ភាពគ្នានរដ្ឋវ (Amenorrhea)

- ភាពគ្នានរដ្ឋវដីជូងប្រុបណ្តាលមកពីមួលហេតុផ្សេង
  - ការអស់រដ្ឋវ
  - ពោគពុកដឹង។
- ២.៦ ការឆ្លាក់យាមចំពោះអ្នកជំងឺដែលគ្នានគិត (Bleeding)**
- ការឆ្លាក់យាមដោយសារមានវិបត្តិត្រនាទីរបស់ស្សវន់
  - ការឆ្លាក់យាមក្នុងកំឡុងពេលប្រព្រាយពេលអស់រដ្ឋវ។

ජාතීය ජ්‍යෙෂ්ඨ සියලුම ප්‍රාග්ධන මූල්‍ය අංශ

- Frank, JR. (Ed). 2005. The CanMEDS 2005 physician competency framework. Better standards. Better physicians. Better care. Ottawa: The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada.(available at <http://meds.queensu.ca/medicine/obgyn/pdf/CanMEDS2005.booklet.pdf>)
- Standard Curriculum for Medical Doctor, Cambodia MoH 2007
- Learning Outcomes for the Medical Undergraduate in Scotland: A Foundation for Competent and Reflective Practitioners, 3rd Edition. Scottish Deans' Medical Curriculum Group - Aug 2007 (available at <http://www.scottishdoctor.org/node.asp?id=phase3>)
- Tomorrow's Doctors: Outcomes and standards for undergraduate medical education. *General Medical Council, Sep 2009* (available at http://www.gmcuk.Org/TomorrowsDoctors_2009.pdf_39260971.pdf)
- Developing a Framework of Competencies for Medical Graduate Outcomes. Medical Deans Australia and New Zealand, Feb 2011 (available at <http://www.medicaldeans.org.au/wpcontent/uploads/Competencies-Project-Final-Report.pdf>)
- 2001 USMLE Step1Content Description and General Information Booklet (available at http://www.usmle.org/pdfs/step-1/2011content_step1.pdf)
- 2011 USMLE Step 2 CK Content Description and General Information Booklet (available at http://www.usmle.org/pdfs/step-2-ck/2011content_step2ck.pdf)
- 2011 USMLE Step 2 CS Content Description and General Information Booklet (available at http://www.usmle.org/pdfs/step-2-cs/content_step2cs.pdf)
- 2011 USMLE Step 3 Content Descriptions and General Information Booklet (available at http://www.usmle.org/pdfs/step-3/2011content_step3.pdf)
- UP Manila Core Medical Competencies, 2011

Unofficial Translation

**KINGDOM OF CAMBODIA
NATION RELIGION KING**

MINISTRY OF HEALTH

**Core Competency Framework
for New General Practitioner Graduates in Cambodia**

**August 2012, Ministry of Health, Department of Human Resource
Development**

**World Health
Organization**

Core Competency Framework of New General Practitioner Graduates in Cambodia

---

Introduction

In Cambodia many medical doctors work in public/ private/ non-governmental hospitals or clinics, and some work in government and academic institutions, and non-governmental organizations.

Medical doctors in any practice setting have to comply with the country's rules and regulations, and professional standards as stipulated by the Ministry of Health (MoH) and Medical Council of Cambodia. They should possess and apply a specialized body of knowledge to appropriately fulfill their role, and to train medical students and others. They should also undertake research activities and continuing professional development in order to maintain and improve their competence and practice.

Purposes of the Framework

Competencies in this document refer to the knowledge, skills, attitudes and behaviors that an individual develops through education, training and work experience. The core competency framework for general practitioners (GPs) is a collection of essential competencies that GPs must possess to perform their daily practice across all practice settings.

This framework had been developed primarily for the national exit examination of new medical graduates or GP form both public and private medical schools in Cambodia. It could also be used to develop curricula for courses leading to graduation as general medical doctor and/or to establish gaps in current course of studies/curriculums being implemented at universities and schools of medicine; to provide a platform for the development of advanced training or specialty education within medicine; and to issuing licensure for medical practice in Cambodia.

Development of the Framework

The competency framework for GPs in Cambodia had been developed through a series of consultative meetings of a Working Group (WG) at the beginning of the development of national exit examination (NEE) that began in mid-2011. The WG is created by the National Examination Committee (NEC) and is composed of medical doctors representing both public and private universities in Cambodia chaired by a representative of the MoH (See Appendix 1: List of WG Participants). The framework had been approved by a Steering Committee (SC) also created by the NEC and chaired by a MoH State Secretary (See Appendix 2: List of SC members).

The development of the framework is based on the followings:

- review of competency framework of GPs in place in several countries including Australia, Canada, the Philippines, the United Kingdoms, and the United States,
- GP profile (See Appendix 3),
- WG participants' knowledge and practical experience, and
- MoH standard curriculum for medical doctor.

An initial document was drafted in mid-2011, and was subsequently reviewed and modified by the Medicine WG after consultation with the Cambodian Medical Council and Health Development Partners. The core competency framework for GPs was streamlined with that of nursing practitioners, dental practitioners and pharmacists that were concomitantly developed for the same purposes and also shared a common format.

This document outlines core competencies required of GPs at the completion of a medical doctor degree program (entry-level MD/GP) in providing safe and effective clinical care in hospitals and clinics.

Structure of the framework

The competency framework defines what knowledge GPs working in hospitals and clinics in Cambodia need to master, what skills they must possess and what behaviors they have to adopt in their daily practice.

The framework in this document is composed of three main domains namely (1) scientific foundations for medical practice, (2) provision/ management of patient care, and (3)

professional and personal behaviors. Each of the three domains has a number of elementary competency statements grouped under specific competencies areas.

The document should be considered as a living-document and therefore expected to evolve over time. Accordingly, it should be reviewed and updated periodically, with annual review in the early years to enable addressing unforeseen issues quickly and efficiency and thereafter every three years, to capture and maintain the reality in the development of medical practice and professional standards in the country.

All the domains and competency standards indicated above are proposed to constitute the requirements for entry-level (examination) to the profession (at initial registration) as a GP in Cambodia.

Table of Content

Core Competency Framework of New General Practitioner Graduates in Cambodia	1
Introduction.....	1
Purposes of the Framework	1
Development of the Framework	2
Structure of the framework	2
Domain I: Scientific Foundations for Medical Practice.....	5
A. Biomedical Sciences	5
B. Behavioural Sciences	5
C. Public Health	6
D. Information and Communication	6
E. Organization, Management and Research.....	6
Domain II: Provision and Management of Patient Care.....	8
A. General Principles of Diagnostic and Therapeutic Procedures.....	8
B. Diagnostic of Disease and Conditions	8
C. Patient Management.....	10
Domain III: Professional and Personal Behaviours	13
A-Professional and Legal/ethical Practice	13
B-Maintaining and Improving Professional Competence.....	14
C-Critical Analysis, Research and Education.....	15
D-Communication.....	15
Appendix 1: List of Medical WG Participants	16
Appendix 2: List of Steering Committee Members	17
Appendix 3: Profile of GPs in Cambodia	18
Appendix 4: Competency Contents on Scientific Foundations for Medical Practice.....	19
A. Biomedical Sciences	19
B. Behavioral Sciences	20
C. Public Health	20
D. Research and Communication	20
Appendix 5: Patient Management.....	21
A- Competency Contents in Medicine:.....	21
B- Competency Contents in Surgery:	24
C- Competency Contents in Pediatric:.....	26
D- Competency Contents in Obstetrics and Gynaecology	28
Reviewed Documents	32

Domain I: Scientific Foundations for Medical Practice

A GP possesses specialized body of knowledge in order to provide competent clinical care, by demonstrating his/her knowledge on/about/of:

A. Biomedical Sciences

A GP applies biomedical sciences including anatomy, biochemistry, biology, genetics, histology, immunology, microbiology, nutrition, pathology, pathophysiology, pharmacology and physiology to:

1. Explain normal human structure and functions.
2. Explain the scientific bases for common disease presentations.
3. Justify the selection of appropriate investigations for common clinical cases based on (i) the prevalence of the disease, (ii) treatability, feasibility and accessibility of treatment, and (iii) urgency to treat.

4. Explain the fundamental principles underlying such investigative techniques.
5. Select appropriate forms of management for common diseases, and ways of preventing common diseases, and explain their modes of action and their risks from first principles.
6. Demonstrate knowledge of drug actions: therapeutics and pharmacokinetics; drug side effects and interactions, including for multiple treatments, long term conditions and non-prescribed medication; and also including effects on the population, such as the spread of antibiotic resistance.
7. Make accurate observations of clinical phenomena and appropriate critical analysis of clinical data.

B. Behavioural Sciences

A GP applies *psychological and social science* principles, method and knowledge to:

1. Explain normal human behaviour at an individual and societal level.
2. Discuss psychological and sociological concepts of health, illness and disease.
3. Apply theoretical frameworks of psychology and sociology to explain the varied responses of individuals, groups and societies to disease.
4. Explain psychological and sociological factors that contribute to illness, the course of the disease and the success of treatment.

5. Discuss psychological and sociological aspects of behavioural change and treatment compliance.
6. Identify appropriate strategies for managing patients with dependence issues, self-harm, and behaviours subject to stigma and discrimination (such as sex work, homosexual)

C. Public Health

A GP applies principles, knowledge and methods in Public Health including epidemiology /population health issues and social determinants of health, disasters and global health issues to:

1. Educate patients and relatives on diseases determinants, health promotion and disease prevention, and help patients to modify behavior;
2. Participate in disease surveillance and screening as directed by the MoH;
3. Undertake primary, secondary and tertiary prevention of disease;
4. Manage healthcare for the individual and the community;
5. Implement effective interventions and risk reduction strategies for individual patients and the community;
6. Prevent and Control infection and communicable diseases in hospital/clinic and community settings; and
7. Record and report diseases and conditions using the surveillance system required by the Ministry of Health.

D. Information and Communication

A GP applies knowledge and skills in computing, information and communication to:

1. Make effective use of computers and other information systems, including storing and retrieving information.
2. Access information sources and use the information in relation to patient care, health promotion, giving advice and information to patients, and research and education.
3. Undertake clinical and health research and disseminate research findings

E. Organization, Management and Research.

A GP applies principles, knowledge and methods of organization, management and health research to:

1. Interpret the results of relevant diagnostic, prognostic and treatment trials and other qualitative and quantitative studies as reported in the medical and scientific literature.

2. Formulate simple relevant health research questions and design appropriate studies to address the questions.
3. Use findings from the literature to answer questions raised by specific clinical problems.
4. Comply with the ethical and governance issues involved in medical research.

Competency Contents on Scientific Foundations for Medical Practice are listed in Appendix 4.

Domain II: Provision and Management of Patient Care

This domain is related with the role of GP as medical practitioner. A GP should be able to perform appropriate diagnostic and therapeutic procedures in order to provide a consistent and holistic care of patients.

A. General Principles of Diagnostic and Therapeutic Procedures

1. Appropriate choice and use of procedures;
- 2 Requesting investigations according to local protocols / guidelines;
- 3 Obtaining informed consent for investigations and therapeutic procedures;
- 4 Ensuring proper patient identification;
- 5 Preparing patients for investigations practically and with adequate information;
- 6 Communicating the results of investigations to patients / relatives;
- 7 Interpreting reports / results of investigations;
- 8 Providing all necessary demographic and clinical information on request forms;
- 9 Hand washing
- 10 Personal protective equipment uses;
- 11 Infection control when performing diagnostic and therapeutic procedures;
- 12 Safe disposals of clinical waste, needles and others

B. Diagnostic of Disease and Conditions

1. History Taking:

A GP takes and records a patient's medical history, including family and social history, talking to relatives or other care givers where appropriate, in a sensitive, structured and thorough manner.

2. Physical and Mental State Examination

A GP undertake physical and mental state examination in a thorough, sensitive, efficient and systematic manner. Common patient examination includes auscultation, palpation and percussion, eye, ear, nose and throat exam, neurologic exam (e.g. checking reflexes), internal exam (for females), rectal exam, and **vital signs measurement** (body temperature measure, pulse rate, blood pressure, respiratory rate).

3. Patient Investigation

A GP performs a range of patient investigation and diagnostic procedures safely and effectively, and measure and record the findings.

3.1 Laboratory-based investigation:

A GP is able to identify the circumstances in which laboratory-based investigations such as biochemistry, hematology, microbiology, pathology, cytology, genetics, immunology, virology and toxicology are indicated and to perform the procedures required to obtain the necessary material for investigation.

3.2. Radiological investigations

A GP is able to select common radiological investigations available for appropriate use in different circumstances such as X-rays of chest, abdomen and bones.

3.3 Clinical investigations

A GP is able to identify the circumstances in which clinical investigations are indicated and to perform a number of common system-specific clinical investigations such as:

- Aspiration of fluid collections including pleural puncture, lumbar puncture, and joint aspiration,
- Biopsy of tissue,
- Laryngoscopy,
- Tourniquets' test for dengue
- Taking blood cultures
- Blood glucose measurement and interpretation
- Electrocardiograph measurement and interpretation;
- Taking nose, throat and skin swabs
- Taking a cervical smear
- Nutritional assessment/ Growth chart interpretation
- Pregnancy testing

4. Diagnosis

A GP:

- 4.1 Interprets findings from the history, physical examination and mental-state examination, appreciating the importance of clinical, epidemiological, psychological, spiritual, religious, social and cultural factors.
- 4.2 Makes an initial assessment of a patient's problems and a differential diagnosis based on disease prevalence, urgency to treat and effectiveness of treatments available.
- 4.3 Undertakes further investigation when such is available and necessary to support diagnosis and treatment.
- 4.4 Synthesises a full assessment of the patient's problems and define the likely diagnosis.

5. Management Plan

A GP:

- 5.1 Makes clinical judgements and decisions, based on the available evidence, in conjunction with colleagues and as appropriate for the GP's level of training and experience.
- 5.2 Formulates a plan for treatment, management and discharge, according to established principles and best evidence, in partnership with the patient, their care givers, and other health professionals as appropriate.
- 5.3 **Identifies cases needing referral to a specialist**, and arranges for proper referral of patient including timely referral after stabilization of patient, informing the receiving hospital before referral, arranging for a health care provider to accompany the patient, availability of life-saving drugs and equipment for the transport, and a patient record card with thorough documentation of history and treatments.
- 5.4 Responds to patients' concerns and preferences, obtain informed consent, and respect the rights of patients to reach decisions about their treatment and care.
- 5.5 Records client care and its ongoing evaluation in a clear/legible, accurate, complete and timely manner.

C. Patient Management

1. General Patient Management

- 1.1. A GP provides **immediate care** in medical emergencies.
  - (a) Assess and recognise the severity of a clinical presentation and a need for immediate emergency care.
  - (b) Diagnose and manage acute medical emergencies.
  - (c) Provide basic first aid.

- (d) Provide immediate life support.
- (e) Provide cardio-pulmonary resuscitation or direct other team members to carry out resuscitation.

1.2. A GP prescribes drugs safely, effectively and economically.

- (a) Establish an accurate drug history, covering both prescribed and other medication.
- (b) Plan appropriate drug therapy for common indications, including pain and distress.
- (c) Provide a safe and legal prescription.
- (d) Calculate appropriate drug doses and record the outcome accurately.
- (e) Provide patients with appropriate information about their medicines.
- (f) Access reliable information about medicines.
- (g) Detect and report adverse drug reactions.
- (h) Demonstrate awareness that many patients use complementary and alternative therapies, and awareness of the existence and range of these therapies, why patients use them, and how this might affect other types of treatment that patients are receiving.

1.3. A GP performs appropriate therapeutic procedures safely and efficiently.

1.4. A GP uses every contact with patients to provide education for health promotion and disease prevention.

1.5. A GP properly fills out medical records, e.g. patient charts, birth and death certificates, in accordance with Cambodian laws and hospital/clinic guidelines.

2. Specific Patient Management:

2.1. Medicine

A GP identifies common medical problems and complications and remedies, and provides appropriate medical case management for a given clinical condition in medicine

2.2. Surgery

A GP recognizes indications for intervention and available surgical interventions, identifies common surgical problems and complications and remedies, and provides appropriate case management and pre-, peri and post-operative care for a given clinical condition in surgery.

2.3. Pediatric

A GP identifies common pediatric problems and complications and remedies, and provides appropriate case management and age-appropriate counseling for a given clinical condition in pediatrics.

2.4. Gynecology and Obstetrics

- a. For a given clinical condition in **gynecology**, a GP identifies common gynecology problems and complications and treatments, and provides appropriate case management according to national standards.

- b. For a given **pregnant woman** in any clinical setting, a GP, with assistance from midwives:
  - Identifies the common presenting symptoms and signs of pregnancy and the physical examination findings.
  - Selects the appropriate diagnostic and laboratory examinations needed in the diagnosis and monitoring of pregnancy
  - Provides adequate prenatal care
  - Recognizes complications that occur during pregnancy.
  - Clinically manages the course and conduct of normal labor and delivery
  - Recognizes the complications that occur during the course of normal labor and delivery
  - Identifies the situations during labor that need referral to a specialist, and arranges for proper referral of patient including timely referral after stabilization of patient, informing the receiving hospital before referral, arranging for a health care provider to accompany the patient, availability of life-saving drugs and equipment for the transport, and a patient record card with thorough documentation of history and treatments.
  - Provides adequate postnatal care

Competency Contents for diagnostic and patient management in medicine, surgery, pediatric, obstetrics, and gynecology are listed in Appendix 5.

Domain III: Professional and Personal Behaviours

A-Professional and Legal/ethical Practice

This domain covers standards that underpin physicians' responsibilities, among others, to uphold legal, ethical and professional responsibilities of the medical practice. The four standards which are considered relevant to uphold to this requirement are listed below:

1-Legal and Ethical Practice

A GP:

- Is familiar with all aspects of Cambodian medical law and its related Krams and Prakas, etc and their amendments as they become available, from time to time.
- Practices in a manner that is consistent with applicable national codes/ethical standards and guidelines that are part of the national legal requirement covering the medical practice.
- Complies with the statutory Code of Conduct for Physicians and ethical concepts related to medical practice e.g. patient confidentiality, privacy, and consent

2- Good Standing and Reputation of the Profession

A GP:

- Demonstrates personal and professional integrity
- Contributes to enhanced quality of services
- Maintains and enhances the quality of service

3- Safe Medical Practice

A GP:

- Accepts responsibility for identifying and responding to personal circumstances that could impair professional performance
- Acts promptly in the event of a therapeutic incident to minimize harm and/or prevent recurrence
- Understand the responsibility to inform patient of the therapeutic incidents likely to impact on their health or well-being
- Documents therapeutic errors including actions taken to minimize the impact on patients and/or prevention of recurrence

4-Collaboration and Team Working

A GP:

- Uses effective verbal, non-verbal, listening and written communication skills to communicate clearly, precisely and appropriately with patients and their carers, with other healthcare professionals, other support staff, and other relevant third parties
- Demonstrates the ability to build positive relationships with patients, carers, colleagues and other healthcare professionals
- Participates, collaborates and advises on therapeutic decision-making and uses appropriate referral in a multi-disciplinary team
- Collaborates with other healthcare professionals to manage the care of a patient

B-Maintaining and Improving Professional Competence

A GP understands and accepts the responsibility of continuous (life-long) learning for the purpose of improving their skills or competencies as a means of advancing their practice and professional roles in the community. It is expected that in the future this requirement will be mandatory for all medical practitioners in Cambodia. Curriculum and measures for continuous education will be maintained and executed by the Medical Council of Cambodia. Every registered physician will be required to comply with this requirement and must be able to provide, to the Council evidence of continuous education credits in order to maintain their names in the list of registered physicians in Cambodia, periodically as shall be decided by the Council.

A GP:

- Commits to life-long learning;
- Identify learning and development needs;
- Engages in Continuing Professional Development;
- Undertakes appropriate learning activities to meet identified learning needs; and
- Updates knowledge and skills.

C-Critical Analysis, Research and Education

Competencies under this area seek to underpin GPs' competency in (a) analysing and synthesizing information from medical literature; (b) conducting relevant research in the area of medicine and to serve as an educator of others.

1-Access, Analysis and Synthesis of Information

A GP:

- Accesses, analyses, interprets and synthesizes clinical and health information;
- Applies insights gained to develop sound objectives and balanced written and/or verbal responses to inquiries/requests for information received either on a daily basis during normal practice or formally and/or to support research activities

2-Research and Education

A GP:

- Undertakes research activities
  - Applies principles of scientific enquiry to investigate medical practice related issues
  - Understands and adheres to ethical research principles
  - Applies and communicates research findings
- Educate and train medical students and health care colleagues

D-Communication

A GP communicates effectively with:

1. Patients (and relatives) by:

- Giving explicit explanations and/or instructions, and obtaining informed consent;
- Dealing effectively with complaints and other difficult circumstance including breaking bad news, discussing sensitive issues, and discussing with difficult/ violent patients.
- Counseling patients in different health matters and disease prevention.

2. Colleagues by:

- Passing on and sharing information orally, in writing and electronically;
- Writing a good discharge summary and patient referral;
- Providing all necessary clinical information on request forms to laboratory-based colleagues

Appendix 1: List of Medical WG Participants

HE. Prof. YIT Sunnara, Under-State Secretary for Health	Chair
Mr. YOU Virak, Ministry Education, Youth & Sport	Co-Chair
Prof. NHEM Sophoeun, MoH	Member
Prof. KOUM Kanal, MoH	Member
Prof. LAM Eng Huor, Medical Council	Member
Prof. PRAK Seng Huor, UHSC	Member
Prof. TAN Tek Sreng, UHSC	Member
Prof. HY Soryaphea, UHSC	Member
Prof. EAP Tek Chheng, UHSC	Member
Prof. CHHIN Sen Ya, IU	Member
Prof SREY Sopha, IU	Member
Associate Prof. SIK Thyark, IU	Member
Dr. UNG Visoth Mony, IU	Member
Dr SAR Keo Ravong, IHS, Ministry of National Defence	Member
Dr. NEOU Kamsan, IHS, Ministry of National Defence	Member
Dr. SIN Taravuth, IHS, Ministry of National Defence	Member
Dr. SENG Someth, IHS, Ministry of National Defence	Member
Dr BUN Sryv, NEC Secretariat	Member
Mr. UNG Chhay Por, NEC Secretariat	Member

Review and comments:

- Prof. Jim Logerfo, University of Washington, US
- Dr Maria Coneption, WHO Phnom Penh
- Dr Fujita Massami, WHO Phnom Penh
- Dr Nima Asgari, WHO Phnom Penh
- Dr Howard Lawrence, WHO Phnom Penh and MCH team

Acronyms:

MoH	Ministry of Health
UHSC	University of Health Sciences- Cambodia
IU	International University
NIHS	Institute of Health Sciences
NEC	National Examination Committee

Appendix 2: List of Steering Committee Members

1. HE Prof THIR Kruy,	State Secretary, Min. Health	Chair
2. HE Prof. YIT Sunnara,	Under-State Secretary, Min. Health	Vice-Chair
3. HE LY Somuny,	Under-State Secretary, Min. Education YS	Vice-Chair
4. HE MAO Bun Nin,	Vice General Secretary, ACC	Member
5. Prof. KEAT Phuong,	Head of NEC Secretariat	Member
6. Dr PHUM Sam Song,	Vice Head of NEC Secretariat	Member
7. Ms. MAK Nang,	Vice Head of NEC Secretariat	Member
8. Dr. TOUCH Sok Neang	NEC Secretariat	Member
9. Dr. VENG Chhay	NEC Secretariat	Member
10. Ms CHHENG Chanary	NEC Secretariat	Member
11. Mr. UNG Chhay Por	NEC Secretariat	Member
12. Mr. KAK Rachna	NEC Secretariat	Member
13. Mr. MEAS Vantha	NEC Secretariat	Member
14. Dr BUN Sryv	NEC Secretariat	Member
15. Ms. LIM Rath Neary	NEC Secretariat	Member
16. HE Prof. YOUNG Sophana Rector, UHSC		Member
17. Prof. SAPHON Vathanak Vice Rector, UHSC		Member
18. Dr SOEUN Sambath	International University	Member
19. Dr. TUN Sok Sambath	International University	Member
20. Dr KEM Khatary	HIS, Min Natl Defense	Member
21. Dr LUK Savang	HIS, Min Natl Defense	Member
22. Mr SRUN Chyvoan	Life University	Member
23. Mr. CHRIN Mak	Life University	Member

Appendix 3: Profile of GPs in Cambodia

Roles: (1) Scientist and Researcher; (2) Medical Practitioner; and (3) Professional.

Setting: (1) public hospital; (2) private hospital/clinic; (3) home clinic

Tasks:

GPs provide first line/ general health care services to patients within the limit of their competence and available resources, and otherwise refer them to other health-care professionals and facilities.

GPs - in collaboration with clients and other health-care providers - provide a good standard medical practice to patients with due respect to their confidentiality, dignity, and integrity, regardless to their socio-economic status and political affiliation.

GPs have the competence to perform a systematic and comprehensive health assessment, to diagnose health/ illness conditions, and to treat and manage acute and chronic illness. GP order and interpret screening and diagnostic tests, perform procedures and prescribe medications in accordance with MoH legislation and policy.

GPs provide patients health education and counselling on health promotion and disease prevention and rehabilitation as appropriate.

GPs participate in the surveillance of diseases and conditions as required by the MoH, and contribute to health promotion and disease prevention.

GPs provide clinical training to students and allied health workers.

GPs carry personnel responsibility and accountability for good medical practice, and enhance their skills and knowledge through continuing medical education, research and development.

Appendix 4: Competency Contents on Scientific Foundations for Medical Practice

A. Biomedical Sciences

1-Anatomy, Physiology, and Physiopathology

Normal structure and function, and abnormal processes of the following individual organ systems:

- Hematopoietic/lympho-reticular
- Nervous/special senses
- Skin/connective tissue
- Musculoskeletal
- Respiratory
- Cardiovascular
- Gastrointestinal
- Renal/urinary
- Reproductive
- Endocrine
- Immune

2-Biochemistry

- Metabolic pathways and processes of diseases and conditions
- Genetic/ immunologic processes of diseases and conditions
- Clinical manifestation of patients with nutritional deficiency

3-Microbiology

- Microbiological agent of common diseases and conditions
- Specimen to be collected and laboratory procedure for a clinical condition/suspected infectious condition/disease
- Management and control measures for infectious agents

4-Pathology

- Pathological/ morphologic structures of a clinical situation
- Pathophysiological process of common clinical conditions
- Natural course of common disease conditions including: Infectious Diseases, Diseases of the Cardiovascular System, Respiratory System, Kidney and Urinary System, Gastrointestinal System, Liver and Pancreas, Reproductive System, Endocrine System, and Musculoskeletal System.

5-Pharmacology

Mechanism of action, kinetics, pharmacologic actions, dosage, adverse effects and contraindications of commonly used drugs:

- Chemotherapy of microbial diseases;
- Chemotherapy of parasitic diseases;
- Cardiovascular drugs;

- Drug therapy of inflammation;
- Drugs acting on nervous system;
- Drugs affecting the gastrointestinal tract;
- Hormones and hormone antagonists.

6-Medical Ethics

- Different kinds of liabilities imposed upon a physician in relation to the practice of medicine
- Appropriate behavior of a physician for a given clinical situation

B. Behavioral Sciences

- Normal human behavior at an individual and societal level.
- Psychological and sociological concepts of health, illness and disease.
- Theoretical frameworks of psychology and sociology to explain the varied responses of individuals, groups and societies to disease.
- Psychological and sociological factors that contribute to illness, the course of the disease and the success of treatment.
- Psychological and sociological aspects of behavioral change and treatment compliance.
- Strategies for managing patients with dependence issues and self-harm.

C. Public Health

- Diseases determinants, health promotion and disease prevention
- Disease surveillance and screening
- Management of healthcare for the individual and the community,
- Interventions and risk reduction strategies for individual patients and the community
- Methods for prevention and control of infection and communicable diseases in hospital and community settings

D. Research and Communication

- Methods for accessing, storing and retrieving information from the internet
- Principles and methods of communication
- Principles and methods of clinical and health research
- Ethical and governance issues involved in medical research
- Methods for critical appraisal of medical articles.

Appendix 5: Patient Management

A- Competency Contents in Medicine:

1-General Medical Management Procedures

- Cardiopulmonary resuscitation
- Fluid and electrolyte management
- Ventilatory support
- First aid measures
- Basic life support
- Proper transport of patients
- Management of shock
- Hygiene and sanitation
- Proper nutrition and exercise
- Immunization

2-Common Medical Emergencies

- 2.1 Cardiopulmonary collapse, arrest
  - Rate and rhythm abnormalities
  - Pulmonary edema, congestive heart failure
  - Acute myocardial infarction
- 2.2 Respiratory failure
- 2.3 Gastroenterology emergencies (Gastrointestinal bleeding, Hepatic encephalopathy)
- 2.4. Endocrine emergencies
- 2.5. Hematologic emergencies: bleeding, disseminated intravascular coagulation
- 2.6. Neurologic emergencies
  - Cerebrovascular disease
  - Increased intracranial pressure
  - Seizure, status epilepticus
- 2.7. Dermatologic emergencies
- 2.8. Multiple organ system failure
- 2.9. Metabolic emergencies

3. Common Medical Conditions

3.1. Cardiovascular System

- Congestive heart failure, cor pulmonale
- Hypertension (screening tests, primary vs. secondary hypertension)
- Arrhythmias (tachy-arrhythmias, blocks)
- Valvular heart disease (Rheumatic heart disease, Mitral stenosis, Mitral regurgitation, mitral valve prolapse, aortic regurgitation, aortic insufficiency, tricuspid regurgitation, tricuspid stenosis)
- Congenital heart disease in the adult (atrial septal defect, ventricular septal defect, patent ductus, coarctation of the aorta)
- Infective endocarditis,
- Chronic coronary artery disease
- Pericardial disease (acute and constrictive pericarditis)
- Diseases of the aorta (aortic aneurysm, aortic dissection)
- Peripheral vascular disease

3.2. Integumentary System

- Infections (scabies, dermatophyte infections, herpes simplex, herpes zoster, leprosy, HIV related infection)
- Atopic dermatitis
- Urticaria
- Acne
- Skin cancer
- Papulo-squamous disorders (psoriasis)

3.3. Endocrine System

- Diabetes mellitus
- Goiter, hyperthyroidism, hypothyroidism
- Adrenal insufficiency
- Cushing's syndrome
- Disorders of the anterior pituitary and hypothalamus and posterior pituitary
- Disorders of the testis and prostate
- Disorders of the ovary and female genital tract

3.4. Gastrointestinal and Liver Disorders

- Esophageal diseases (achalasia, gastro-esophageal reflux disease)
- Peptic ulcer disease and other acid-related disorders
- GI tumors (esophageal, gastric, colonic, hepatocellular and pancreatic cancer, colonic polyps)
- Colonic and ano-rectal diseases (irritable bowel syndrome, diverticular disease)
- Hepatitis (acute vs. chronic, viral and alcoholic)
- Cirrhosis and its complications (portal hypertension, encephalopathy, ascites, spontaneous bacterial peritonitis)
- Cholelithiasis, cholecystitis, cholangitis
- Pancreatitis
- Intra abdominal infections
- Inflammatory bowel disease
- Diarrhea and constipation

3.5. Hematologic and Oncologic Diseases

- Anemias
- Leukemias
- Leukopenia
- Thrombocytopenias
- Hemophilia
- Lymphomas
- Vaquez disease

3.6. Immunologic Conditions

- Hypersensitivity reactions
- Adverse drug reactions
- Acquired immune deficiency syndrome

3.7. Respiratory System

- Asthma
- Chronic obstructive pulmonary disease (emphysema, chronic bronchitis)
- Chronic restrictive lung disease

- Respiratory infections, pneumonia,
- Primary pulmonary hypertension, pulmonary thromboembolism
- Pleural effusion
- Adult respiratory distress syndrome

3.8. Rheumatology and Common Musculo-skeletal Conditions

- Degenerative joint disorders
- Gout
- Systemic Lupus Erythematosus
- Rheumatoid arthritis
- Vasculitis
- Neck and back pain

3.9. Infectious Diseases

- Infections caused by Gram positive bacteria (pneumococcal infections, staphylococcal infections, streptococcal infections)
- Hemophilus, Bordetella
- Anaerobic infections
- Tuberculosis
- Viral infections – influenza and other respiratory viruses, CMV, Chlamydia, EBC, rubella, mumps, enteroviral infections, malaria, dengue/dengue hemorrhagic fever and other insect and animal-born viral infections
- Fungal infections
- Protozoal infections
- Helminthic infections
- Community-acquired vs hospital acquired infections
- Infections in the immune-compromised

3.10. Renal Disorders

- Renal failure
- Acute glomerulonephritis
- Chronic renal failure
- Nephrotic syndrome
- Asymptomatic urinary abnormalities (hematuria, proteinuria, sterile pyuria, casts)
- Hypertension in renal diseases
- Nephrolithiasis

3.11. Neurological Conditions

- Cerebrovascular disease
- Epilepsy
- Neoplastic diseases of the central nervous system
- Infections of the CNS (tuberculosis, bacterial, viral, fungal and parasite meningitis, and encephalitis)
- Alzheimer's disease and other dementias
- Parkinson's disease
- Cranial nerve disorders
- Disorders of sleep
- Spinal cord diseases
- Peripheral neuropathies
- Chronic pain disorders

3.12. Nutritional Problems

- Nutritional deficiency and excess
- Anorexia nervosa and bulimia
- Obesity
- Diabetes

3.13. Ophthalmologic Conditions

- Conjunctivitis,
- Retinitis,
- Corneal abrasion,
- Cataract, and
- Eye emergencies

3.14. Otology Conditions

- Otitis media and external
- Hearing loss
- Tinnitus

3.15. Mental Health

- Depression,
- Anxiety disorder
- Panic attack
- Dependence issues and self-harm.

3.16 Toxicology

- Food poisoning
- Methanol poisoning

B- Competency Contents in Surgery:

1. General Principles of Surgery

- Physiologic and metabolic response to surgery / injury
- Fluid and electrolyte management of the surgical patient
- Principles of asepsis and antisepsis
- Hemostasis, bleeding and transfusion
- Process of wound healing
- Surgical infections: prevention, early recognition and treatment
- Surgical nutrition

2. Surgical Emergencies and Trauma

- Pathophysiology of trauma, shock, acute abdomen, burns, foreign body aspiration, and surgical bleeding
- Signs and symptoms of shock, trauma, burns, acute abdomen, surgical bleeding
- First aid measures
- Fluid and electrolyte resuscitation in shock
- Principles of splinting and emergency transport of the acutely injured patient
- Initial assessment of the injured patient: primary survey, secondary survey, Glasgow coma scale, estimation of burn injuries, estimation of blood loss and fluid and transfusion requirements

- Interpreting diagnostic exams in the Emergency Room: Blood exams, X-rays: plain and CT scan, Endoscopy, Ultrasound
- Prophylactic and therapeutic antibiotics
- Principles of surgical treatment of common emergency conditions

3. Pathophysiology, Signs and Symptoms, Diagnostic Tests, Plan of Treatment, Prevention, and Complications of:

3.1. Head and Neck

- Oral cavity: benign swellings, squamous cell carcinoma, salivary gland disease and neoplasm, ulceration, oral candidiasis, oral hairy leukoplakia
- Thyroid (cancer & adenoma, Hyperthyroidism), Multiple colloid adenomatous goiter

3.2. Breast:

- Breast cancer, Fibro-adenoma, Fibrocystic disease

3.3. Disease of the Abdominal Wall

- Hernias (Hiatal, diaphragmatic, Inguinal),
- Mesenteric cyst, abdominal wall tumors

3.4. Soft Tissue Tumors

- Sebaceous cyst, Epidermal inclusion cyst,
- Squamous cell cancer, Basal cell cancer, Melanoma, Soft tissue sarcoma

3.5. Esophagus

- Achalasia, Diverticula, Corrosive esophagitis, Mallory Weiss syndrome, Esophageal perforation; Esophageal candidiasis
- Reflux esophagitis, Gastro-esophageal reflux, Leiomyoma, Barrett's esophagus, Esophageal carcinoma

3.6. Stomach and Duodenum

- Peptic ulcer disease, Gastritis, Leiomyoma, Gastric cancer

3.7. Spleen

- Disorders of the spleen: hyposplenism, hypersplenism, splenic cyst, Indications for splenectomy, Trauma

3.8. Liver

- Liver abscess, Hepatocellular carcinoma, Trauma

3.9. Gallbladder

- Cholelithiasis, Choledocholithiasis, Cholecystitis, Gallstone ileus, Gallbladder tumors

3.10. Pancreas

- Pancreatitis, Pancreatic tumors, Trauma

3.11. Portal Hypertension

- Bleeding esophageal varices

3.12. Small Bowel

- Intestinal obstruction , Typhoid ileitis, Intestinal tuberculosis, Crohns disease,
- Mesenteric thrombosis

3.13. Large Bowel

- Acute Appendicitis,
- Ulcerative colitis, Polyps, Colonic carcinoma, Iverricular disease, Trauma

3.14. Rectum and Anus

- Rectal cancer, Hemorrhoids, Anal fistula, Perianal abscess, Anal tumors, Trauma

3.15. Neurological Surgery

- Common tumors of the nervous system, Cerebrovascular bleed from aneurysms, etc,
- Trauma

3.16. Musculo-Skeletal Disorders

- Fractures and dislocations, Osteosarcoma, Chondrosarcoma

3.18. Plastic and Reconstructive Surgery

- Cleft lip and palate, Skin grafting

3.19. Urologic Conditions

- Urinary tract stones: bladder, ureters, kidneys
- Benign prostatic hypertrophy, prostatic cancer,
- Renal cancer, Bladder cancer, Adrenal tumors
- Genital-urinary tract trauma, genital diseases
- Sexually transmitted infections

3.20. Pediatric Surgical Conditions

- Hirschsprung's disease, Imperforate anus, Biliary atresia, Intestinal atresia, Intussusception, Gastrochisis and omphalocele, Oesophagus ectasia, pyloric hyperplasia stenosis,
- Spina-bifida-meningocele, Genital and urinary tract anomalies

3.21. Ophthalmic Conditions

3.22. Common ENT Conditions

3.23. Orthopedic Conditions

- Fracture and dislocations

3.24. Lymphadenopathy

C- Competency Contents in Pediatric:

1. Basics of Child Care

- Good and proper nutrition,
- Adequate hygiene/safe water,
- Identification, classification, treatment and counseling of common diseases,
- Communicable diseases prevention,

-Immunization

2. First Aid Measures

- Emergency Triage Assessment and Treatment, Basic Life Support, Advanced pediatric life support, CPR, Fluid management,
- Common complications of emergency cases, Further treatment and management

3. Referrals

- Identifies cases needing referral to a specialist.
- Arranges for proper referral of patient including timely referral after stabilization of patient, informing the receiving hospital before referral, arranging for a health care provider to accompany the patient, availability of life-saving drugs and equipment for the transport, and a patient record card with thorough documentation of history and treatments

4. Common Pediatric Emergency Conditions

- Cardiopulmonary arrest, Respiratory failure, Shock, Cyanosis,
- Foreign Body Aspiration, Arrhythmias, Meconium aspiration,
- Convulsions, GI bleeding, Diarrhea,
- Anaphylaxis, Status asthmaticus, Diabetic ketoacidosis, Sepsis, Drowning, Snake bite
- toxicity (e.g., lead arsenic and pesticide poisoning)
- Critically ill children (danger signs)

5. Common Pediatric Conditions

5.1. Allergic Conditions

- Rashes: urticaria, food/drug allergy,
- atopic dermatitis, Rashes / rhinitis, Asthma

5.2. Developmental Disorders

- Motor problems e.g. cerebral palsy, speech delay, hyperactivity and attention deficit,
- Global developmental delay, autism, mental retardation

5.3. Endocrinological Conditions

- Diabetes in childhood and disorders of pituitary, thyroid, and adrenal glands.

5.4. Cardiovascular Diseases

- Congenital heart diseases, Rheumatic heart disease, Disturbances of rhythm and rate,
- Hypertension
- Beriberi,

5.5. Digestive System Disorders

- Vomiting, Diarrhea, Abdominal pain/distention, Constipation, Gastro-esophageal reflux,
- Ileus, Jaundice, Hepatomegaly, Ascites, Acute abdomen

5.6. Genetic Disorders

- Chromosomal disorders, Sex chromosome disorders

5.7. Immunologic Disorders

- Stevens Johnson Syndrome, Angioneurotic edema

5.8. Infectious Diseases

- Bacterial: Diphtheria, Cholera, Escherichia coli, Hemophilus influenza, Leptospirosis, Meningococcal, Pertussis, Pneumococcal, Salmonella, Shigelliosis, Staphylococcal, Streptococcal, Tetanus, Tuberculosis, Nosocomial infections, Syphilis, Gonococcus
- Viral: AIDS and HIV, Dengue Fever, Hepatitis, Herpes simplex, Mumps, Rabies, Rubella, Rubéola, Roseola, Varicella zoster, rotavirus, norwalk virus, respiratory syncitial virus, influenza, parainfluenza
- Protozoan / Parasitic: Amoebiasis, Ascariasis, Enterobius, Giardiasis Hookworm, Malaria. Scabies, Schistosomiasis)

5.9. Respiratory Disorders

- Upper respiratory tract diseases: URTI, peritonsillar abscesses
- Lower respiratory tract diseases: bronchitis, pneumonias, reactive airway disease
- Pleural diseases: Effusion
- Bronchiolitis

5.10. Urinary Disorders

- UTI, Acute Glomerolo-Nephritic Syndrome, Nephrotic Syndrome,
- Acute renal failure

5.11. Neurological Disorders

- Infection, Convulsions/ Seizure disorder, Hydrocephalus

5.12. Nutritional Disorders

- Marasmus, Kwashiorkor, Obesity

5.13. Oncologic conditions

- Leukemias and lymphomas

5.14. Care of the Newborn:

- Preparation of delivery space and newborn resuscitation area
- Immediate newborn care for all babies
- Care of the non-breathing newborn (resuscitation and post-resuscitation care)
- Additional care for the low birth weight or premature infant
- Routine newborn care including discharge planning
- Recognizing danger signs
- Feeding assessment, counseling and addressing feeding problems
- Identification and management of common conditions of newborns: breathing difficulties, hypothermia, fever, convulsions, neonatal sepsis, asphyxia, meningitis, hemorrhage, congenital syphilis, eye/skin/ umbilical infections, severe jaundice, birth trauma, congenital malformations, diarrhea, hypoglycemia, care of newborn from mothers with HIV, diabetes or risk factors for infection.

Newborn from diabetic mother, newborn from HIV+ mother

5.15. Hematologic Disorders

- Thalassemia, G6PD, anemia.

D- Competency Contents in Obstetrics and Gynaecology

1. Obstetrics

1.1. Maternal and Newborn Mortality

- Causes
- Current statistics
- Prevention

1.2. Physiological and Psychological Changes in Pregnancy

- Changes in the reproductive system
- Changes in the cardiovascular system
- Changes in the respiratory system
- Changes in the gastrointestinal system
- Skin changes
- Skeletal changes
- Maternal weight

- Changes in the endocrine system
- Breast changes

1.3. Antenatal Care

- Purpose of antenatal care (to understand why antenatal care is given)
- History (importance of taking a thorough history of the woman)
- Calculate expected delivery date
- Vital signs; blood pressure, pulse, temperature, breathing
- Blood tests; blood group, hemoglobin, syphilis, HIV, malaria
- Urine test; protein
- Fundal height
- Palpation of fetal presentation
- Indicators of fetal well-being; fetal heart beat, fetal movements
- Immunizations; tetanus toxoid
- Medications; iron/folate, mebendazole
- Nutrition
- Common complaints; nausea, tender breasts, fatigue, loss of appetite, cravings, frequent urination, varicose veins, leg cramps
- Common concerns: anaemia, hyperemesis, adequate nutrition and hydration
- Danger signs; severe headache, elevated blood pressure, epigastric pain, blurred vision, convulsions, bleeding
- Labour signs
- Birth and emergency plan
- Family planning
- Breastfeeding
- Recognize harmful practices and adequately advise against them

1.4. Complications in Pregnancy

- Bleeding in early pregnancy; abortion, ectopic pregnancy
- Bleeding in late pregnancy; placenta previa, placenta abruptio
- Intercurrent medical conditions; hypertension, diabetes, HIV, malaria
- Hypertensive disorders; pregnancy-induced hypertension, pre-eclampsia, eclampsia
- Anaemia
- Prelabour and preterm rupture of membranes
- Infection; genital and sexually transmitted infections
- Oligohydramnios or polyhydramnios
- Premature labour
- Malpresentations
- Loss of fetal movements
- Post term pregnancy
- Stabilization and timely referral

1.5. Safe Abortion

- Clinical assessment
- Post-abortion care; recovery, observation, after-care information, follow-up
- Complications; severe pain, hemorrhage, intra-abdominal injury, shock, infection
- Birth spacing

1.6. Delivery

- Admission; onset of labour
- Organizing delivery space and equipment
- Clean and safe delivery
- First stage of labour; use of partograph, comfort measures, pain relief
- Second stage of labour; normal delivery, shoulder dystocia, vacuum extraction, breech delivery and other malpresentations, caesarean section
- Third stage of labour; active management of third stage of labour (AMTSL)
- Fourth stage of labour; repair of vaginal, perineal and cervical tears, essential newborn care, newborn resuscitation, early & exclusive breastfeeding
- Complications; prolonged labour, obstructed labour, fetal distress, malpresentations, prolapsed cord, ruptured uterus, infection, hemorrhage, multiple pregnancy
- Other practical procedures; manual removal of placenta, aortic compression, external bimanual compression of uterus, internal compression of uterus
- Stabilization and timely referral
- Recognize harmful practices and adequately advise against them

1.7. Postpartum Care

- Breastfeeding; exclusive breastfeeding, skin-to-skin contact, nipple soreness, breast engorgement, mastitis
- Uterus involution
- Vaginal discharge; hygiene
- Immunizations for newborn
- Nutrition
- Complications; postpartum hemorrhage, elevated blood pressure, anaemia, infection
- Birth spacing
- Harmful practices and advise against them

2. Gynecology

2.1. Benign Gynecologic Problems

- ovarian masses: physiologic, pathologic
- uterine: endometriosis, adenomyosis

2.2. Gynecologic Cancers

- Cervix: prevention, screening, staging, treatment
- Endometrial: screening, treatment
- Ovarian: diagnostic tests, types, treatment

2.3. Infections

- genital ulcers, vaginitis, pelvic inflammatory disease,
- gonorrhea, Chlamydia,
- TB,
- HIV/AIDS

2.4. Infertility

2.5. Amenorrhea

- primary/secondary amenorrhea,
- menopause,
- osteoporosis

2.6. Bleeding in Non-pregnant Patient

- dysfunctional uterine bleeding;
- peri/postmenopausal bleeding

Reviewed Documents

-Frank, JR. (Ed). 2005. The CanMEDS 2005 physician competency framework. Better standards. Better physicians. Better care. Ottawa: The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada.

(available at <http://meds.queensu.ca/medicine/obgyn/pdf/CanMEDS2005.booklet.pdf>)

- Standard Curriculum for Medical Doctor, Cambodia MoH 2007

-Learning Outcomes for the Medical Undergraduate in Scotland: A Foundation for Competent and Reflective Practitioners, 3rd Edition. Scottish Deans' Medical Curriculum Group - Aug 2007 (available at <http://www.scottishdoctor.org/node.asp?id=phase3>)

- Tomorrow's Doctors: Outcomes and standards for undergraduate medical education. General Medical Council, Sep 2009 (available at http://www.gmc-uk.org/TomorrowsDoctors_2009.pdf_39260971.pdf)

- Developing a Framework of Competencies for Medical Graduate Outcomes. Medical Deans Australia and New Zealand, Feb 2011 (available at <http://www.medicaldeans.org.au/wp-content/uploads/Competencies-Project-Final-Report.pdf>)

2001 USMLE Step1Content Description and General Information Booklet
(available at http://www.usmle.org/pdfs/step-1/2011content_step1.pdf)

2011 USMLE Step 2 CK Content Description and General Information Booklet
(available at http://www.usmle.org/pdfs/step-2-ck/2011content_step2ck.pdf)

2011 USMLE Step 2 CS Content Description and General Information Booklet
(available at http://www.usmle.org/pdfs/step-2-cs/content_step2cs.pdf)

2011 USMLE Step 3 Content Descriptions and General Information Booklet
(available at http://www.usmle.org/pdfs/step-3/2011content_step3.pdf)

UP Manila medical core competencies, 2011

